

AJÁNLÁSOK

A BIZOTTSÁG (EU) 2023/1425 AJÁNLÁSA

(2023. június 27.)

a fenntartható gazdaságra való átállás finanszírozásának előmozdításáról

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 292. cikkére,

mivel:

- (1) A fenntartható gazdaságra 2050-ig történő átállás kihívást jelent, ugyanakkor lehetőségeket is kínál az uniós gazdaság számára. A zöld átállásba való beruházás hozzá fog járulni ahhoz, hogy Európa az első klímasemleges, fenntartható gazdasággal rendelkező kontinens legyen.
- (2) Sürgős fellépésre van szükség ebben az évtizedben ahhoz, hogy 2030-ra 55 %-kal csökkentsük az üvegházhatásúgáz-kibocsátást, és megvalósítsuk környezetvédelmi célkitűzéseinket, különösen a természeti és vízválság területén. Az Uniónak 2021 és 2030 között évente mintegy 700 milliárd EUR-val többet kell beruháznia, mint amennyit 2011 és 2020 között beruházott, annak érdekében, hogy szén-dioxid-mentesíteni tudja gazdaságát, valamint hogy elérje környezetvédelmi célkitűzéseit ⁽¹⁾ és a nulla nettó kibocsátási célt szolgáló iparról szóló, javasolt jogszabályban ⁽²⁾ szereplő célokat.
- (3) A klímasemleges és fenntartható gazdaságra való átálláshoz ma van szükségünk finanszírozásra azoknak a vállalkozásoknak, amelyek fenntarthatóvá kívánnak válni, de nem tudnak egy lépésben áttérni egy teljesen környezetbarát, klímasemleges teljesítménymodellre. Az átállás finanszírozására lesz szükség az elkövetkező években annak biztosítására, hogy a reálgazdaságot időben és rendezetten a fenntarthatóság pályájára tudjuk állítani, miközben gondoskodunk az uniós gazdaság versenyképességéről. Még nem áll rendelkezésre minden technológia a fenntartható gazdasághoz, és a gazdasági szereplők eltérő ütemben tudják elérni ezeket a célkitűzéseket.
- (4) A fenntartható finanszírozás mind a már környezetbarát teljesítménymodellek, mind az azokra való átállás finanszírozásáról szól. A fenntartható beruházások szintje az átállás előrehaladtával várhatóan emelkedni fog.
- (5) Bár az uniós jogi keret nem határozza meg az átállásfinanszírozás fogalmát, az átállásfinanszírozást az éghajlat-politikai és környezeti teljesítménynek a fenntartható gazdaságra való átállást szolgáló, az EU éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzéseivel összeegyeztethető ütemben történő javítására fordított finanszírozásként kell érteni.

⁽¹⁾ Az Uniónak 2021 és 2030 között évi 477 milliárd euróval többet kell beruháznia, mint amennyit 2011–2020-ban ruházott be, hogy teljesíteni tudja kibocsátáscsökkentési céljait az energia- és a közlekedési ágazatban. Évente plusz 110 milliárd eurót kell befektetnie környezetvédelmi célkitűzéseinek elérése érdekében. További részletekért lásd „A beruházási igények felmérése és a rendelkezésre álló finanszírozási források a nettó zero technológiák EU-beli gyártási kapacitásának megerősítésére” című bizottsági szolgálati munkadokumentumot (SWD (2023) 68 final), valamint „Az uniós gazdaság a Covid19 után: a gazdasági kormányzásra gyakorolt hatások” című közleményt (COM(2021) 662 final).

⁽²⁾ Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a nettó zero technológiai termékek európai gyártási ökoszisztémájának megerősítését célzó intézkedési keret létrehozásáról (a nettó zero iparról szóló jogszabály) (COM(2023) 161 final).

- (6) Az uniós fenntartható finanszírozási keret – többek között az (EU) 2020/852 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³⁾, az (EU) 2019/2089 európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽⁴⁾ foglalt módszerek, az (EU) 2022/2464 európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁵⁾ és az európai zöldkövetvényről szóló rendeletre irányuló javaslat ⁽⁶⁾ – olyan biztosítékokat és elveket tartalmaz, amelyek további információkkal szolgálhatnak arról, hogy mit jelent az átállásfinanszírozás.
- (7) A klímasemleges és fenntartható gazdaságra való átállás finanszírozása a fenntartható gazdaságra való átállás finanszírozási stratégiájáról szóló, 2021. évi bizottsági közlemény ⁽⁷⁾ középpontjában áll; a közlemény szerint a fenntartható finanszírozás inkluzív – ágazatoktól, földrajzi területektől, szereplőktől és az átállás különböző kiindulási pontjaitól független – megközelítésére van szükség.
- (8) Ez az ajánlás tisztázza az átállásfinanszírozás fogalmát, elismerve azt a jelentős szerepet, amelyet a piaci szereplők játszhatnak azáltal, hogy szükség esetén önkéntesen használják az uniós fenntartható finanszírozási keret eszközeit az átállás finanszírozásához.
- (9) A vállalkozások, a pénzügyi közvetítők és a befektetők, a tagállamok és a felügyeleti hatóságok az ezen ajánlásban említett fenntartható finanszírozási eszközök önkéntes használata révén teremthetnek elő vagy nyújthatnak átállásfinanszírozási célú forrásokat, illetve ezen eszközökkel élve közelíthetik meg az átállásfinanszírozást.
- (10) Ennek az ajánlásnak az a célja, hogy elősegítse a befektetők számára a megbízható környezetben megvalósuló átállásfinanszírozást azáltal, hogy ösztönzi a fenntartható finanszírozási eszközök önkéntes használatát és a fenntarthatósággal kapcsolatos közzétételeket, melyek segítenek megalapozni az átállási célú befektetések terén kínálgató lehetőségek hitelességét.
- (11) Ez az ajánlás az Unió fenntartható finanszírozási keretére és az átállás finanszírozására irányuló vezető nemzetközi kezdeményezésekben – például az OECD átállásfinanszírozásról szóló iránymutatásában ⁽⁸⁾, a G20-ak átállásfinanszírozási keretében ⁽⁹⁾, a fenntartható finanszírozással foglalkozó nemzetközi platform átállásfinanszírozásról szóló jelentésében ⁽¹⁰⁾, valamint az ENSZ nem állami szervezetek nettó nulla kibocsátással kapcsolatos kötelezettségvállalásaival foglalkozó magas szintű szakértői csoportjának jelentésében ⁽¹¹⁾ – foglalt egyes elemekre épül. Így azok a nemzetközi befektetők, akik ezt az ajánlást követik, a fő szempontok tekintetében minden bizonnyal hozzá fogják tudni igazítani átállási céljaikat és finanszírozási igényeiket a nemzetközi piaci gyakorlathoz.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete (2020. június 18.) a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról (HL L 198., 2020.6.22., 13. o.). A továbbiakban a „taxonómia” kifejezés az (EU) 2020/852 rendeletre, valamint az annak alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusokra utal.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/2089 rendelete (2019. november 27.) az (EU) 2016/1011 rendeletnek az uniós éghajlatváltozási referenciamutatók, a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatók és a referenciamutatókra vonatkozó, fenntarthatósággal kapcsolatos közzétételek tekintetében történő módosításáról (HL L 317., 2019.12.9., 17. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2464 irányelve (2022. december 14.) a 537/2014/EU rendeletnek, a 2004/109/EK irányelvnek, a 2006/43/EK irányelvnek és 2013/34/EU irányelvnek a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati beszámolás tekintetében történő módosításáról (HL L 322., 2022.12.16., 15. o.).

⁽⁶⁾ Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az európai zöldkövetvényekről (COM(2021) 391 final). A társjogalkotók között 2023. február 28-án létrejött politikai megállapodás.

⁽⁷⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A fenntartható gazdaságra való átállás finanszírozási stratégiája (COM(2021) 390 final).

⁽⁸⁾ OECD (2022), OECD Guidance on Transition Finance: Ensuring Credibility of Corporate Climate Transition Plans, Green Finance and Investment, OECD Publishing (Az OECD iránymutatása az átállásfinanszírozásról: a vállalati éghajlatvédelmi átállási tervek hitelességének biztosítása, zöld finanszírozás és beruházás, az OECD kiadóhivatala, 2022), Párizs.

⁽⁹⁾ G20 (2022), 2022 G20 Sustainable Finance Report (A G20-ak jelentése a fenntartható finanszírozásról).

⁽¹⁰⁾ International Platform on Sustainable Finance (2022), Report on Transition Finance (A fenntartható finanszírozással foglalkozó nemzetközi platform jelentése az átállásfinanszírozásról, 2022). Lásd: https://finance.ec.europa.eu/system/files/2022-11/221109-international-platform-sustainable-report-transition-finance_en.pdf

⁽¹¹⁾ United Nations' High-Level Expert Group on the Net Zero Emissions Commitments of Non-State Entities (2022), Integrity Matters: Net Zero Commitments by Businesses, Financial Institutions, Cities and Regions (Az ENSZ nem állami jogalanyok nettó nulla kibocsátással kapcsolatos kötelezettségvállalásaival foglalkozó magas szintű szakértői csoportja – Az integritás fontos: Vállalkozások, pénzügyi intézmények, városok és régiók nettó nulla kibocsátásra vonatkozó kötelezettségvállalásai, 2022).

- (12) Az európai zöld megállapodás ⁽¹²⁾ célkitűzéseinek elérését szolgáló átállás magában foglalja a klímasemlegességre való átállást 2050-ig abból a célból, hogy a globális felmelegedés az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezménye keretében elfogadott Párizsi Megállapodással ⁽¹³⁾ összhangban ne haladja meg az 1,5 °C-ot, az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenálló gazdaságra való átállást, valamint a környezeti szempontból fenntartható gazdaságra, azaz a körforgásos, szennyezésmentes, természetbarát gazdaságra, valamint a víz és a tengeri erőforrások fenntartható használatára való átállást.
- (13) A piaci szereplők ezt az ajánlást mind az éghajlatvédelmi, mind az ökológiai átállásra alkalmazhatják.
- (14) A vállalkozások (mind a nem pénzügyi, mind a pénzügyi vállalkozások) a kiindulási pontjuk alapján a fenntarthatóságra való átállás más és más szakaszaiban lehetnek, hiszen ez különböző tényezőktől függ, például attól, hogy mely ágazatban, illetve földrajzi helyen tevékenykednek. A vállalkozások továbbá – méretük, pénzügyi és fizikai erőforrásaik, illetve a rendelkezésre álló infrastruktúra és technológiák függvényében – eltérő lehetőségekkel és képességekkel rendelkeznek az átállás terén. Ennek eredményeként a vállalkozások finanszírozási igényei eltérőek lesznek.
- (15) Az átállásfinanszírozási célú források igénybevétele önkéntes. Nem minden vállalkozásnál és nem minden gazdasági ágazatban jelentkeznek jelentős finanszírozási igények az éghajlatvédelmi vagy ökológiai célú átállás kapcsán. De ott, ahol a hatások csökkenthetők és csökkentik azokat, ezt a javulást el kell ismerni, és meg kell könnyíteni az erre irányuló tevékenységek finanszírozását.
- (16) Előfordulhat, hogy a kis- és középvállalkozásoknak (kkv-k) finanszírozniuk kell az átállásukat, és ahol ez a helyzet, a kulcsfontosságú fenntarthatósági információk megadása esetén átállásfinanszírozásban részesülhetnek. Méretük és viszonylag korlátozott erőforrásaik miatt azonban ez nehéz és költséges lehet. A kkv-knak szükségük lehet az értékláncuk mentén található finanszírozási partnereik, beszállítóik és ügyfeleik támogatására átállásfinanszírozási igényeik felméréséhez és az átállásfinanszírozási célú forrásokhoz való tényleges hozzáféréshez. A nagy vállalati és pénzügyi közvetítőket a Bizottság arra ösztönzi, hogy a kkv-kkal való interakcióik során alkalmazzák az arányosság elvét, és tanúsítsanak önmérsékletet a tekintetben, hogy milyen információt kérnek azoktól a kkv-ktől, amelyek az értékláncukban partnerek, beszállítók és ügyfelek.
- (17) Az átállásfinanszírozás a fenntartható gazdaságra való átállás által leginkább érintett ágazatokban működő vállalkozások átállásának finanszírozását is segítheti. Például az ilyen vállalkozások új beruházásai és tőkekiadásai összeegyeztethetők lehetnek az EU éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzéseinek elérésére irányuló átállással.
- (18) Az átállásfinanszírozási igényeket előre tervezéssel és az átállási célok kitűzésével lehet meghatározni. Ennek során meg lehet határozni például a vállalkozás rövid, közép- és hosszú távú céljait és intézkedéseit a klímasemleges és fenntartható gazdaságra való átállással összefüggésben, valamint beruházási és cselekvési terveket lehet készíteni, amelyek feltüntetik az adott célra elkülönített, illetve a még szükséges forrásokat; mindez annak biztosítására szolgál, hogy teljesüljenek a célok, és hogy az intézkedéseket átlátható, hiteles és következetes módon tervezzék meg és hajtsák végre. Ez vállalati és tevékenységi szinten egyaránt megvalósítható, attól függően, hogy hol merül fel az átállás finanszírozása iránti igény.
- (19) Az átállástervezés – az a folyamat, amelynek során a vállalkozások környezet- és éghajlatvédelmi törekvéseiket intézkedésekké alakítják – segítheti a cégeket az átálláshoz kapcsolódó stratégiai és pénzügyi kockázatok minimalizálásában, az üzleti lehetőségek azonosításában, valamint egyértelmű üzleti stratégia meghatározásában, ami új befektetőket és üzleti partnereket vonzhat.
- (20) A vállalkozások továbbá felhasználhatják az Unió fenntartható finanszírozási eszközeit, például a taxonómiát, nemcsak a taxonómiához igazodó tevékenységek és tőkekiadások közzétételére, hanem az átállás folyamatát általánosságban segítő, előrettekintő eszközként is, a taxonómia kritériumait referenciapontként használva a célok meghatározásához. A taxonómiát egyre nagyobb mértékben használják átállásfinanszírozási célokra, és számos vállalkozás számol be olyan, taxonómiához igazodó tőkekiadásokról, amelyek lényegesen magasabbak a megfelelő bevételeknél, különösen a nagy hatású ágazatokban.

⁽¹²⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az európai zöld megállapodás (COM(2019) 640 final).

⁽¹³⁾ Az Unió által 2016. október 5-én jóváhagyva; A Tanács (EU) 2016/1841 határozata (2016. október 5.) az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezménye keretében létrejött párizsi megállapodásnak az Európai Unió nevében történő megkötéséről (HL L 282., 2016.10.19., 1. o.).

- (21) A taxonómiához való, 5 (kivételes esetben 10) évet igénybe vevő igazodást célzó beruházások a taxonómiához teljes mértékben igazodó tőkekiadásnak tekintendők, ha azt tőkekiadási terv kíséri, amely egyfajta tevékenységi szintű átállási terv⁽¹⁴⁾. Emellett az (EU) 2020/852 rendeletben meghatározott átállási tevékenységekbe történő beruházások az elérhető legjobb technológiákba történő beruházások, ezért a taxonómiához igazodónak tekintendők, feltéve, hogy nem eredményeznek hosszú távú szén-dioxid-intenzív bezáródást, és nem akadályozzák környezetkímélőbb technológiák fejlesztését. Ezek olyan gazdasági tevékenységek, amelyek esetében jelenleg nem létezik alternatív technológia, és amelyek teljesítménye a majdani klímasemlegességre való átállás útján halad. Annak érdekében, hogy az átállás teljes időtartama alatt folyamatos legyen a javulás, az (EU) 2020/852 rendelet előírja az átállási tevékenységekre vonatkozó technikai vizsgálati kritériumok háromévente történő felülvizsgálatát, hogy így figyelembe lehessen venni az időközben elérhetővé vált új technológiákat és tudományos bizonyítékokat.
- (22) A taxonómia az éghajlat-politikai vagy környezetvédelmi célok vagy az átállási tervek kiegészítéseként hasznos útmutatóként szolgálhat olyan gazdasági tevékenységekhez is, amelyek nem tudnak jelentősen hozzájárulni az (EU) 2020/852 rendeletben meghatározott környezeti célkitűzésekhez, de amelyeknél a környezeti teljesítmény jelentős javítása azért lehetséges. Kritériumai és elvei felhasználhatók olyan időközi vagy minimumcélok meghatározására, amelyek esetében növelhető az átállásfinanszírozás, amennyiben a beruházások összeegyeztethetők az EU éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzéseivel⁽¹⁵⁾. Ezt az adott tevékenységre vonatkozó átállási terv (tevékenység alapú átállási terv) révén kell biztosítani.
- (23) Az adatok tanúsága szerint a taxonómia tervszerűen működik: a STOXX Europe 600 index azon vállalatai, melyek arról számoltak be, hogy valamilyen mértékben már igazodtak a taxonómiához⁽¹⁶⁾, átlagosan a tőkekiadások tekintetében 23 %-os, az operatív kiadások tekintetében 24 %-os, a bevételek tekintetében pedig 17 %-os mértékű igazodást jelentettek⁽¹⁷⁾.
- (24) Az uniós éghajlatváltozási referenciamutatók és a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatók megfelelő eszközök dekarbonizációs célkitűzéseket tartalmazó portfóliók kialakításához. Az e referenciamutatókat nyomon követő befektetési alapok jelentősen növekedtek, és értékük jelenleg 116 milliárd EUR. A környezeti fenntarthatósági jellemzőkkel rendelkező, piaci alapú környezeti, társadalmi és irányítási referenciamutatók használata is egyre elterjedtebb.
- (25) Az átállási tervek hasznosak a tekintetben, hogy megkönnyítik – mind a vállalkozások, mind a gazdasági tevékenységek szintjén – az éghajlat-politikai és környezetvédelmi célok konkrét intézkedésekké és beruházási tervvé alakítását a pénzügyi közvetítőkkel és befektetőkkel folytatott kommunikáció során. A befektetéshez kapcsolódó átállási és fizikai fenntarthatósági kockázatok értékelésekor a pénzügyi közvetítők és a befektetők figyelembe vehetik az átállási tervekből származó információkat, valamint a tervekben szereplő célok integritását, átláthatóságát és elszámoltathatóságát is.
- (26) Az átállási tervek jelenleg nem kötelezőek, de egyre inkább szolgálnak olyan kulcsfontosságú előretekintő eszközként, amelyet a vállalkozások felhasználhatnak céljaik és az e célok eléréséhez szükséges finanszírozás meghatározásához, és amely információkat tartalmaz a mérőföldkövekről, tevékenységekről, folyamatokról és erőforrásokról. Az átállási terveket az (EU) 2022/2464 irányelv és az abban foglalt beszámolási standardok alapján lehet meghatározni, és az átállási tervek az átfogó üzleti stratégia részét képezik azoknál a vállalkozásoknál, amelyek arra törekednek, hogy igazodjanak a Párizsi Megállapodás célkitűzéséhez a globális hőmérséklet-emelkedés 1,5 °C-ra való korlátozása tekintetében.

⁽¹⁴⁾ A Bizottság (EU) 2021/2178 felhatalmazáson alapuló rendelete (2021. július 6.) az (EU) 2020/852 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a 2013/34/EU irányelv 19a. vagy 29a. cikkének hatálya alá tartozó vállalkozások által a környezeti szempontból fenntartható gazdasági tevékenységekre vonatkozóan közzéteendő információk tartalmának és megjelenítésének meghatározása, valamint az e közzétételi kötelezettségnek való megfelelő módszertanának meghatározása révén történő kiegészítéséről (HL L 443., 2021.12.10., 9. o.), I. melléklet.

⁽¹⁵⁾ A tevékenység-specifikus átállási tervekkel kapcsolatos kiadások nem tekinthetők a taxonómiához igazodónak, ha nem felelnek meg teljes mértékben a vonatkozó taxonómiai kritériumoknak, de mégis érdemi lépést jelenthetnek a fenntarthatósági teljesítmény javítása és átállásfinanszírozási célú források biztosítása felé.

⁽¹⁶⁾ 2023. május 17-ig a STOXX Europe 600 vállalkozásainak 63 %-a már közzétette a taxonómiához igazítható tevékenységeit és az igazodást a 2022-es pénzügyi évről vonatkozóan – forrás: Bloomberg.

⁽¹⁷⁾ A taxonómiához igazítható tevékenységekkel kapcsolatos tőkekiadásokat közzétevő vállalatok közel kétharmada számolt be nullától eltérő igazodásról, a taxonómiához igazítható bevételt közzétevő vállalatok közül pedig minden második számolt be nullától eltérő igazodó bevételről – forrás: Bloomberg.

- (27) Az (EU) 2022/2464 irányelv szerinti beszámolási kötelezettségek hatálya alá tartozó vállalkozásoknak közölniük kell a fenntarthatósági vonatkozású, határidőhöz kötött célokat, valamint azokat a terveket, amelyek biztosítani hivatottak, hogy a vállalkozás üzleti modellje és stratégiája összeegyeztethető legyen a fenntartható gazdaságra való átállással és a globális felmelegedés 1,5 °C-ra való korlátozásával.
- (28) A Bizottság 2022 februárjában irányelvjavaslatot ⁽¹⁸⁾ terjesztett elő a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati átvilágítás tárgyában annak érdekében, hogy a belső piacon tevékenykedő vállalatok megvalósítsák gazdaságuk fenntarthatósági célú átállását. A javaslat arra irányul, hogy az irányelv hatálya alá tartozó vállalatok fogadjanak el egy tervet, mely biztosítja, hogy az üzleti modelljük és stratégiájuk összeegyeztethető legyen a fenntartható gazdaságra való átállással és a globális felmelegedés 1,5 °C-ra történő korlátozásával a Párizsi Megállapodással összhangban.
- (29) A vállalkozás átfogó stratégiájának részét képező átállási terv kiterjedhet a környezetvédelmi célkitűzéseknek megfelelő átállásra is. A vállalat vezetősége által elfogadott átállási terv hitelességét erősítheti, ha az magában foglal strukturált rövid, közép- és hosszú távú célokat és intézkedéseket, többek között már elkülönített és még beszerzendő forrásokat, melyek biztosítani hivatottak, hogy a célokat és intézkedéseket hiteles és következetes módon hajtsák végre, amihez hozzátartozik az is, hogy mérlegelik a hosszú távú bezáródás lehetőségét az ÜHG-intenzív vagy környezeti szempontból jelentősen káros tevékenységek tekintetében, és kizárják azt, figyelembe véve a kérdéses eszközök élettartamát is.
- (30) A pénzügyi közvetítők kulcsszerepet játszanak a reálgazdaság fenntarthatóságra való átállásának támogatásában. A reálgazdaságban nyújtott átállásfinanszírozás ezért lehetővé teszi a pénzügyi szektor számára, hogy betöltse finanszírozási funkcióját az átállás során, csökkentse az átállással kapcsolatos kockázatokat, továbbá saját maga is rendezett módon véghez vigye az átállást. Az átállásfinanszírozás és a kapcsolódó befektetések csökkenthetik az átállás pénzügyi kockázatait a jövőben – azokban az esetekben is, ha a pénzügyi kockázatnak való kitettség nem eleve alacsonyabb, mint más befektetések esetében.
- (31) A bankhitelek és a befektetések egyaránt fontosak a reálgazdaság finanszírozása szempontjából, és várhatóan mindkettő jelentős összegű átállásfinanszírozást biztosít a vállalkozások számára. A bankok és más intézményi befektetők különösen jó helyzetben vannak ahhoz, hogy átállásfinanszírozást nyújtsanak ügyfeleiknek, mivel kihasználhatják szoros ügyfélkapcsolataikat. Ebből kiindulva a bankoknak érdemes ezt az ajánlást a 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽¹⁹⁾ és az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁰⁾ átállási és fizikai kockázatokra vonatkozó rendelkezéseivel összefüggésben mérlegelniük (e két jogszabály jelenleg felülvizsgálat alatt áll).
- (32) Az Európai Bankhatóság zöld hitelekre vonatkozó, hamarosan rendelkezésre álló szakvéleménye ⁽²¹⁾, valamint a fenntartható finanszírozással foglalkozó platform munkája ⁽²²⁾ figyelembe fogja venni az átállás finanszírozásának különböző szempontjait, és releváns információkkal fog szolgálni a témával kapcsolatos jövőbeli gondolkodási folyamathoz.
- (33) A fenntarthatósággal kapcsolatos közzétételek egyszerűsítik a pénzügyi közvetítők és az átállásban részt vevő vállalkozások közötti információcserét. Például az éghajlat-politikai vagy környezetvédelmi célokra vagy az átállási tervekkel kapcsolatos előzetes információk – amennyiben vannak ilyenek – hasznosnak bizonyulhatnak az átállás mellett szintén elkötelezett befektetők és pénzügyi közvetítők számára. Az információk megkönnyítik majd a pénzügyi közvetítőknek és befektetőknek, hogy eldöntsék, a befektetési termék mit foglaljon magába és mit nem, valamint felmérjék a különböző befektetési futamidők hatásait és a meg nem térülő eszközök kockázatát.

⁽¹⁸⁾ Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati átvilágításról és az (EU) 2019/1937 irányelv módosításáról (COM(2022) 71 final).

⁽¹⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013/36/EU irányelve (2013. június 26.) a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek prudenciális felügyeletéről, a 2002/87/EK irányelv módosításáról, a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 176., 2013.6.27., 338. o.).

⁽²⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 575/2013/EU rendelete (2013. június 26.) a hitelintézetekre vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 176., 2013.6.27., 1. o.).

⁽²¹⁾ Az Európai Bankhatóság hamarosan rendelkezésre álló szakvéleménye, melyet a hatóság a hozzá intézett, zöld hitelekre és jelzáloghitelekre vonatkozó, itt elérhető véleménykérési felhívás nyomán készít el: https://www.eba.europa.eu/sites/default/documents/files/document_library/About%20Us/Missions%20and%20tasks/Call%20for%20Advice/2022/CfA%20on%20green%20loans%20and%20mortgages/1043881/EBA%20Call%20for%20Advice%20Green%20Loans%20and%20Mortgages_Clean.pdf

⁽²²⁾ Az (EU) 2020/852 rendelet 20. cikkével létrehozott, fenntartható finanszírozással foglalkozó platform. A platformról további információk az alábbi címen érhetők el: https://finance.ec.europa.eu/sustainable-finance/overview-sustainable-finance-old/platform-sustainable-finance_hu

- (34) A pénzügyi közvetítők és a befektetők azáltal is hozzájárulhatnak az átálláshoz, hogy egyedi, a vállalkozások éghajlat-politikai vagy környezetvédelmi céljaihoz igazított átállásfinanszírozási megoldásokat kínálnak.
- (35) A tagállamok felkérést kapnak arra, hogy folytassák tájékoztató tevékenységüket arra vonatkozóan, hogyan lehet átállásfinanszírozásra pályázni, illetve átállásfinanszírozást nyújtani. Arra is felkérést kapnak, hogy továbbra is nyújtsanak képzést és technikai segítségnyújtást, ami elősegítheti az átállásfinanszírozás térnyerését, és az átállással kapcsolatos konkrét finanszírozási megoldásokat kínálhat az átállásban részt venni kívánó vállalkozások számára.
- (36) Az európai felügyeleti hatóságoknak és az EU-beli illetékes nemzeti hatóságoknak folytatniuk kellene tájékoztató tevékenységüket az átállásfinanszírozás releváns módozatairól. Ez segíteni fog abban, hogy a piaci szereplők bízzanak az uniós fenntartható finanszírozási eszközökben és azokat eredményesen fel tudják használni, továbbá ösztönözni fogja az átállásfinanszírozás térnyerését és csökkenteni fogja a zöldrefestés kockázatát.
- (37) Ez az ajánlás nem terjed ki a klímasemleges és fenntartható gazdaságra való átállás finanszírozásának minden aspektusára. Célja, hogy tisztázza az átállásfinanszírozás alapfogalmait, valamint tájékoztatással szolgáljon azoknak az eszközöknek a használatáról, amelyek ösztönözhetik a magánforrásból történő átállásfinanszírozás térnyerését.
- (38) Ez az ajánlás nem kimerítő, mivel más módok is kínálkoznak a piaci szereplők számára arra, hogy előmozdítsák az átállásfinanszírozást, illetve a fenntartható gazdaságra való átállást segítő forrásokhoz jussanak. Az ajánlásban felvázolt intézkedéseket a jövőbeli piaci vagy jogalkotási fejleményekkel együtt kell vizsgálni. A fenntartható finanszírozással foglalkozó platform segíteni fog az átállásfinanszírozással kapcsolatos piaci gyakorlatok azonosításában, és a piaci szereplők – a platformon vagy a Bizottság által szervezett tájékoztató rendezvényeken, például műhelytalálkozókon és az érdekelt felekkel folytatott párbeszéd révén – visszajelzést adhatnak, melyek tovább finomíthatják a fenntartható finanszírozási keret elemeit és annak átállásfinanszírozási célú felhasználását. A Bizottság emellett ki fogja bővíteni együttműködését a nemzetközi partnerekkel, például a fenntartható finanszírozással foglalkozó nemzetközi platformon és a Global Gateway keretében létrehozandó, fenntartható finanszírozással foglalkozó tanácsadó központon keresztül, hogy világszerte előmozdítsa az átállásfinanszírozás térnyerését és nemzetközi interoperabilitását,

ELFOGADTA EZT AZ AJÁNLÁST:

1. CÉL ÉS ALKALMAZÁSI TERÜLET

- 1.1. Ez az ajánlás a fenntartható gazdaságra való átállás finanszírozási stratégiájáról szóló bizottsági közleményre ⁽²³⁾ épül.
- 1.2. Célja, hogy az átállásfinanszírozás megközelítésével kapcsolatban gyakorlati tanácsokkal segítse azokat a piaci szereplőket, akik átállásfinanszírozást kívánnak nyújtani vagy igénybe venni.
- 1.3. Ez az ajánlás azoknak a vállalkozásoknak szól, amelyek versenyképességük javítása mellett szeretnének hozzájárulni a klímasemlegességre és a környezeti fenntarthatóságra való átálláshoz, és az ebbe történő beruházás céljából szükségük van finanszírozásra. Útmutatást hivatott nyújtani a fenntartható finanszírozási eszközök e célra történő használatához. Az átállásfinanszírozás és a zöld finanszírozás ⁽²⁴⁾ megkülönböztethető az általános finanszírozástól, amely nem rendelkezik fenntarthatósági célkitűzésekkel.
- 1.4. Ez az ajánlás általában nem vonatkozik a mikrovállalkozásokra ⁽²⁵⁾, tekintettel azok méretére és adminisztratív kapacitására.

⁽²³⁾ A Bizottság közleménye: „A fenntartható gazdaságra való átállás finanszírozási stratégiája” (COM(2021) 390 final).

⁽²⁴⁾ Az átállásfinanszírozás és a zöld finanszírozás közötti hasonlóságokat és különbségeket, valamint ezek időbeli alakulását a melléklet 1. szakasza mutatja be.

⁽²⁵⁾ A mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról szóló, 2003. május 6-i 2003/361/EK bizottsági ajánlás (HL L 124., 2003.5.20., 1. o.) meghatározása szerint a mikrovállalkozás olyan vállalkozás, amely 10-nél kevesebb személyt foglalkoztat, és amelynek éves forgalma és/vagy éves mérlegfőösszege nem haladja meg a 2 millió EUR-t.

- 1.5. Ennek az ajánlásnak a címzettjei továbbá:
- azok a pénzügyi közvetítők és befektetők, amelyek hajlandók vállalkozásoknak átállásfinanszírozást nyújtani,
 - a tagállamok és a pénzügyi felügyeleti hatóságok, amelyeknek feladata felhívni a figyelmet a témára és technikai segítséget nyújtani az átállásfinanszírozás biztosításához és igénybeviteléhez a reálgazdaság számára.
- 1.6. Ez az ajánlás nem érinti a jogi kötelezettségeket meghatározó uniós jogszabályokat.
- 1.7. A nem uniós szereplők is használhatják az ajánlást, de előfordulhat, hogy olyan sajátos szükségleteik vannak, amelyekre az ajánlás nem tér ki.

2. FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

Ezen ajánlás alkalmazásában:

- 2.1. **Átállás:** a jelenlegi éghajlati és környezeti teljesítményszintekről a klímasemleges, az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens és környezeti szempontból fenntartható gazdaságra való átállás olyan időkereten belül, amely lehetővé teszi a következők elérését:
- a Párizsi Megállapodással összhangban a globális hőmérséklet-emelkedés 1,5 °C-ra történő korlátozására vonatkozó célkitűzés, valamint az Unión belüli vállalkozások és tevékenységek esetében a klímasemlegesség 2050-ig történő elérésére és az üvegházhatásúgáz-kibocsátás 2030-ig történő 55 %-os csökkentésére vonatkozó célkitűzés, az (EU) 2021/1119 európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽²⁶⁾ foglaltaknak megfelelően,
 - az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra vonatkozó célkitűzés ⁽²⁷⁾, valamint
 - az Unió egyéb környezetvédelmi célkitűzései, amelyeket az (EU) 2020/852 rendelet határoz meg: a környezet-szennyezés megelőzése és csökkentése, a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása, a tengeri és édesvízi erőforrások fenntartható használata és védelme, valamint a körforgásos gazdaságra való átállás.
- 2.2. **Átállásfinanszírozás:** az átállással összeegyeztethető és ahhoz hozzájáruló, a bezáródási hatást elkerülő beruházások finanszírozása, ideértve:
- az uniós éghajlatvédelmi átállás referenciamutatóit követő portfóliókba és a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatókba (a továbbiakban: uniós éghajlati referenciamutatók) történő beruházásokat;
 - a taxonómiához igazodó gazdasági tevékenységekbe történő befektetéseket, beleértve a következőket:
 - az éghajlatváltozás mérséklésére irányuló célkitűzés tekintetében az (EU) 2020/852 rendelet 10. cikkének (2) bekezdésében meghatározott, a klímasemleges gazdaságra való átálláshoz hozzájáruló gazdasági tevékenységek;
 - a taxonómiához igazítható gazdasági tevékenységek, melyek az (EU) 2021/2178 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 1. cikkének 2. pontja szerinti taxonómiához igazodó gazdasági tevékenységgé válnak legfeljebb 5 (kivételes esetben 10) éven belül ⁽²⁸⁾;
 - a hiteles átállási tervvel rendelkező vállalkozásokba vagy gazdasági tevékenységekbe a vállalkozás szintjén vagy tevékenységi szinten történő beruházásokat;
 - valamint a hiteles, tudományosan megalapozott, az integritást, az átláthatóságot és az elszámoltathatóságot biztosító információkkal alátámasztott célokkal rendelkező vállalkozásokba vagy gazdasági tevékenységekbe történő arányos beruházásokat.

⁽²⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1119 rendelete (2021. június 30.) a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (európai klímarendelet) (HL L 243., 2021.7.9., 1. o.).

⁽²⁷⁾ Az (EU) 2020/852 rendelet meghatározásának megfelelően.

⁽²⁸⁾ A Bizottság (EU) 2021/2178 felhatalmazáson alapuló rendelete (2021. július 6.) az (EU) 2020/852 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a 2013/34/EU irányelv 19a. vagy 29a. cikkének hatálya alá tartozó vállalkozások által a környezeti szempontból fenntartható gazdasági tevékenységekre vonatkozóan közzéteendő információk tartalmának és megjelenítésének meghatározása, valamint az e közzétételi kötelezettségnek való megfelelés módszertanának meghatározása révén történő kiegészítéséről (HL L 443., 2021.12.10., 9. o.).

- 2.3. **Átállási terv:** a vállalkozás átfogó stratégiájának az az eleme, amely meghatározza a szervezetnek a klímasemleges vagy fenntartható gazdaságra való átállásával kapcsolatos céljait és intézkedéseit, ideértve például az éghajlatváltozás 1,5 °C-ra való korlátozására irányuló célkitűzéssel összhangban az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentését.

3. AJÁNLÁS AZ ÁTÁLLÁSFINANSZÍROZÁST IGÉNYLŐ VÁLLALKOZÁSOK SZÁMÁRA

Az átállásfinanszírozási igények meghatározására szolgáló fenntartható finanszírozási eszközök

- 3.1. A vállalkozások a fenntarthatósági hatások, kockázatok és lehetőségek alapján mérlegelhetik átállásfinanszírozási igényeiket. Ezek lényegességi vizsgálattal azonosíthatók.
- 3.2. A vállalkozások átállásfinanszírozási szükségleteinek meghatározásakor az első lépés a konkrét átállási célok megállapítása és az egyedi átállási pályák tudományosan megalapozott forgatókönyveken és pályákon alapuló kijelölése ⁽²⁹⁾.
- 3.3. A fenntartható finanszírozási eszközök, különösen a taxonómia vagy az uniós éghajlati referenciamutatók, valamint a hiteles átállási tervek felhasználhatók az átállási célok megállapítására, illetve az átállással kapcsolatos konkrét finanszírozási igények meghatározására a vállalkozás és a gazdasági aktivitás szintjén ⁽³⁰⁾.
- 3.4. Az átállási célok és a kapcsolódó átállásfinanszírozási igények hiteles átállási tervbe foglalása esetén a pénzügyi közvetítők és a befektetők könnyebben megérthetik és összehasonlíthatják az egyes átállásfinanszírozási lehetőségeket.
- 3.5. Az átállásfinanszírozási igények meghatározhatók tervezett tőkekiadásként, illetve adott esetben az éghajlati és környezetvédelmi célok eléréséhez kapcsolódó működési kiadásként, valamint az átálláshoz kapcsolódó folyó vagy célzott bevételként.
- 3.6. Adott esetben a vállalkozások a pénzügyi közvetítőkkal és a befektetőkkel megvitathatják konkrét átállásfinanszírozási igényeiket és a számukra legmegfelelőbb finanszírozási megoldásokat.

4. HITELES ÁTÁLLÁSI PÁLYÁK ALKALMAZÁSA TUDOMÁNYOSAN MEGALAPOZOTT CÉLOK KITŰZÉSE ÉRDEKÉBEN

- 4.1. A tudományosan megalapozott célok kitűzéséhez és átállásfinanszírozási igényeik meghatározásához a vállalkozások hivatkozási alapként felhasználhatják a nyilvánosan elérhető ágazatközi vagy ágazatspecifikus dekarbonizációs forgatókönyveket és pályákat, illetve, amennyiben rendelkezésükre áll, a környezetvédelmi fejlesztési forgatókönyveket is.
- 4.2. Érdemes a tudományosan megalapozott forgatókönyveket vagy pályákat választani, a dekarbonizációs pályák esetében pedig azokat alkalmazni, amelyek összhangban vannak a Párizsi Megállapodással: például a Nemzetközi Energiaügynökség vagy az Éghajlatváltozási Testület 1,5 °C-os forgatókönyveit, amelyek nem vagy csak korlátozott mértékben haladják meg a túllépést ⁽³¹⁾.
- 4.3. A pályákat ajánlott az egyes vállalkozások működési helyszínéhez, sajátosságaihoz és kiindulási helyzetéhez igazítani, szem előtt tartva az uniós éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzéseket is. Ennek támogatása érdekében az éghajlatváltozás kihívásainak és az adott ágazatban rendelkezésre álló legjobb technológiáknak elemzése során érdemes részletesen tájékozódni az Európai Bizottság által az egyes ipari ökoszisztémák számára meghatározott kvalitatív átállási pályákról ⁽³²⁾, valamint az egyes ágazatok zöld, digitális és rezilienciával kapcsolatos kihívásairól.

⁽²⁹⁾ A melléklet 2. szakasza mutatja be, hogy a vállalkozás átállási céljainak különböző jellemzői hogyan tükrözhetők az átállásfinanszírozási igényekben az egyes időszakokban. A melléklet 2. ábrája különböző lehetőségeket mutat be az átállásfinanszírozási igények meghatározására.

⁽³⁰⁾ A melléklet 3. szakasza tekinti át azokat az eszközöket, amelyeket fel lehet használni az átállásfinanszírozási szükségletek és az átállásfinanszírozáshoz jutás lehetőségeinek meghatározására.

⁽³¹⁾ Az ilyen forgatókönyvek lehetséges forrásai lehetnek a pénzügyi rendszer környezetbarátabbá tételét célzó hálózat (Network for Greening the Financial System) által közzétett forgatókönyvek.

⁽³²⁾ Az Európai Bizottság által meghatározott kvalitatív átállási pályák a következő honlapon érhetők el: https://single-market-economy.ec.europa.eu/industry/transition-pathways_hu

- 4.4. A tudományosan megalapozott átállási célok felhasználhatók az átállásfinanszírozás növelésére, ha azokat olyan információk támasztják alá, amelyek biztosítják e célok integritását és átláthatóságát, valamint az ezek elérését célzó intézkedések végrehajtásával kapcsolatos elszámoltathatóságot.

5. AZ UNIÓS ÉGHAJLATI REFERENCIAMUTATÓK HASZNÁLATA

- 5.1. A vállalkozások a tudományosan megalapozott forgatókönyvek vagy pályák mellett adott esetben támaszkodhatnak az uniós éghajlati referenciamutatók meghatározásához használt módszerekre is. Ezek segíthetnek az egyéni pályák vagy az átállási célok kijelölésében a vállalkozás és a projektek szintjén is, illetve megkönnyíthetik az átállásfinanszírozási igények meghatározását.
- 5.2. Ugyanezek a módszerek alkalmazhatók annak elkerülésére is, hogy az új befektetések potenciálisan meg nem térülő eszközökké váljanak, valamint azt is lehetővé tehetik, hogy a vállalkozás kibocsátásait vagy a releváns átállási projekthez bevont tőkét beépítsék egy uniós éghajlati referenciamutatót ⁽³³⁾ követő befektetési vagy hitelezési portfólióba.

6. AZ UNIÓS TAXONÓMIA ALKALMAZÁSA

- 6.1. A vállalkozások az (EU) 2020/852 rendelet ⁽³⁴⁾ alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusok hatálya alá tartozó gazdasági ágazatokban folytatott konkrét gazdasági tevékenységekre vonatkozó átállási célok meghatározásakor más tudományos alapú referenciapontok mellett a taxonómia önkéntes alkalmazásával határozhatják meg átállásfinanszírozási igényeiket.
- 6.2. A Bizottság arra ösztönzi a vállalkozásokat, hogy a taxonómia használatával tervezzék meg beruházásaikat arra irányulóan, hogy 5 (kivételes esetben 10) éven belül megfeleljenek a taxonómiai kritériumoknak egy adott gazdasági tevékenységre vonatkozóan, mivel az ilyen beruházások már teljes mértékben a taxonómiához igazodónak tekintendők.
- 6.3. A vállalkozások felhasználhatják a taxonómiát arra, hogy köztes célokat és mérföldköveket határozzanak meg a gazdasági tevékenységek átalakítására, hogy tovább javítsák a környezeti teljesítményüket, illetve végső soron arra is, hogy lassabban – de az átállással összeegyeztethető időkereten belül – igazodjanak a taxonómiához. Szükség esetén a taxonómiai kritériumok a taxonómiához való fokozatos igazodás megtervezésére is felhasználhatók: első, határidőhöz kötött célként a jelentős károkozás elkerülését célzó kritériumok által meghatározott teljesítményszintek túllépésére; második, határidőhöz kötött célként pedig a lényeges hozzájárulásra vonatkozó kritériumokhoz való igazodásra, amelyet tevékenység-specifikus átállási terv ismertet. ⁽³⁵⁾
- 6.4. A taxonómia átállásfinanszírozás előteremtésére való felhasználásának működőképessé tétele érdekében a vállalkozások a tőkekiadásuk tekintetében is meghatározhatják átállásfinanszírozási igényeiket. Adott esetben meghatározhatják ezeket az igényeket a jelenlegi és célzott működési kiadásuk vagy bevételeik tekintetében is, amelyek vagy:
- a) már a taxonómiához igazodók,
 - b) a jövőben fognak a taxonómiához igazodni, vagy
 - c) az átállással összhangban lévő, hiteles átállási terv részeként folyamatos teljesítményjavulást mutatnak.

7. HITELES ÁTÁLLÁSI TERV ALKALMAZÁSA

- 7.1. A jogi követelmények sérelme nélkül a vállalkozások – különösen azok, amelyeknek tevékenysége lényeges hatással jár vagy összetettebb átállási pályákat igényel – átállási terveket dolgozhatnak ki a vállalkozás és/vagy a tevékenység szintjén az átállási célok, mérföldkövek, intézkedések és erőforrásigények strukturált és következetes módon történő meghatározása érdekében.

⁽³³⁾ A melléklet 4. szakasza részletesebben kifejti az uniós éghajlati referenciamutatók módszertanát és azt, hogy ezek hogyan használhatók fel az átállásfinanszírozási igények meghatározására.

⁽³⁴⁾ Például az éghajlat-politikai uniós taxonómiáról szóló felhatalmazáson alapuló jogi aktus és minden olyan jövőbeli felhatalmazáson alapuló jogi aktus, amely technikai vizsgálati kritériumokat határoz meg.

⁽³⁵⁾ A melléklet 5. szakasza részletesen szemlélteti, hogy a taxonómia hogyan használható erre a célra.

- 7.2. Az (EU) 2022/2464 irányelv szerinti beszámolási standardok a hiteles átállási és cselekvési tervek kidolgozásához sablont is biztosítanak, amelyeket a vállalkozások felhasználhatnak ilyen jellegű terveik integritásának, átláthatóságának és elszámoltathatóságának biztosítása céljából.
- 7.3. A taxonómia és az uniós éghajlati referenciamutatók tudományosan megalapozott forgatókönyvekkel vagy pályákkal együtt használhatók az ilyen tervekben szereplő célok vagy finanszírozási igények meghatározására mind a vállalkozások, mind a gazdasági tevékenységek szintjén.
- 7.4. A környezeti fenntarthatóságra irányuló tervek felhasználhatják a körforgásos gazdaságra vonatkozó⁽³⁶⁾, a biodiverzitással kapcsolatos⁽³⁷⁾, valamint a szennyező anyag-mentességi⁽³⁸⁾ uniós stratégiai környezetvédelmi cselekvési terveket is.

8. FINANSZÍROZÁSI ESZKÖZÖK AZ ÁTÁLLÁSFINANSZÍROZÁS ELŐTEREMTÉSÉHEZ

- 8.1. Ajánlott, hogy a vállalkozások az átállás finanszírozásához egy vagy több, az átálláshoz kapcsolódó pénzügyi eszközt használjanak fel – például egyedi hiteltípusokat vagy sajátos jellemzőkkel rendelkező tőkepiaci kibocsátásokat⁽³⁹⁾.

Zöld hitelek és egyéb fenntarthatósági hitelek

- 8.2. Ha egy vállalkozásnak átállásfinanszírozási igényei vannak, meghatározott típusú hiteleket, például fenntarthatósághoz kapcsolódó, zöld vagy egyéb célzott hiteleket igényelhet.
- 8.3. A pénzügyi közvetítők már kínálnak ilyen hiteleket, és versenyképes kamatlábakat is kínálhatnak, ha a hitelek alapjául szolgáló tervezett környezeti teljesítmény segít csökkenteni az átállási kockázatokat, vagy alacsonyabb refinanszírozási kamatlábakat tesz lehetővé a pénzügyi közvetítő számára.
- 8.4. A konkrét átállási cél elérését célzó beruházások – például az eszközök korszerűsítése vagy az alacsony éghajlati és környezeti hatással járó termelést lehetővé tevő új beruházások megvalósítása – célzott hitelből finanszírozhatók, amelyet a vállalkozás kizárólag erre a célra használhat fel („kötött célú finanszírozás”). A hitelfelvétel céljának a taxonómia kritériumaihoz kapcsolódó átállási célok kontextusában történő meghatározása ösztönözheti az átállásra szánt hitelek igénybevételét.
- 8.5. A vállalkozások szintjén a teljesítményjavításba történő beruházások finanszírozhatók fenntarthatósághoz kapcsolódó, tudományosan megalapozott, határidőhöz kötött éghajlat-politikai vagy környezetvédelmi teljesítmény-célokkal rendelkező hitelből, amely biztosítékként szolgál, és ahol a kamatlábak a tervezett fenntarthatósági teljesítménycélok elérésétől függenek, elkerülve a bezáródási hatásokat.

Zöldkötvények és egyéb fenntarthatósági kötvények

- 8.6. A vállalkozások az átállásfinanszírozás elősegítéséhez tőkepiaci eszközöket vagy konkrét kötvénytípusokat, például zöldkötvényeket vagy más fenntarthatósági kötvényeket is kibocsáthatnak. A kötvényeket a vállalkozás tőkebevonásra használhatja a vállalkozás vagy a gazdasági tevékenység szintjén.
- 8.7. Az átállásfinanszírozás meghatározott célra történő előteremtése érdekében a kibocsátók mérlegelhetik olyan kötvények kibocsátását, amelyek igazolják, hogy a bevételeket átállási célokra használják fel. Bár léteznek nemzetközi zöldkötvénytandardok, amelyeket az átállásfinanszírozás előteremtésére fel lehet használni, a vállalkozások a zöldkötvény kibocsátásakor fontolóra vehetik az európai zöldkötvénytandard alkalmazását olyan gazdasági tevékenységek finanszírozására, amelyek 5 (kivételesen 10) év alatt taxonómiához igazodóvá válnak.

⁽³⁶⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A tisztább és versenyképesebb Európát szolgáló, körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési terv (COM(2020) 98 final).

⁽³⁷⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia – Hozzuk vissza a természetet az életünkbe! (COM(2020) 380 final).

⁽³⁸⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Bolygónk egészségessé tétele mindenki számára Uniós cselekvési terv: „Út a szennyező anyag-mentes levegő, víz és talaj felé” (COM(2021) 400 final).

⁽³⁹⁾ A melléklet 6. szakasza sorol fel példákat az alábbiakban ismertetett finanszírozási eszközökre.

- 8.8. A fenntarthatósághoz kapcsolódó kötvényeket a vállalkozás a fenntarthatósági teljesítményének javításához szükséges tőkebevonásra használhatja fel a vállalkozás vagy a tevékenység szintjén. Ezeket a kötvényeket megbízható fenntarthatósági teljesítménycélokhoz – például a taxonómia fő teljesítménymutatóihoz – és az átállással összhangban lévő időkerethez kell kötni, mivel a kamatot általában attól függően fizetik ki, hogy sikerült-e elérni és kellően ösztönözni a tervezett teljesítményt.
- 8.9. A 3–7. pontban említett fenntartható finanszírozási eszközök teljesítménycélként használhatók, és tovább erősíthetik a fenntarthatósághoz kapcsolódó kötvények hitelességét.

Sajáttőke-bevonás és speciális hitelezés

- 8.10. A vállalkozások tulajdonviszonyt megtestesítő eszközöket is kibocsáthatnak, vagy fontolóra vehetnek olyan speciális hitelezési megoldásokat, amelyek a vállalkozás, a projekt vagy a gazdasági tevékenység szintjén fenntarthatósági teljesítménycélokhoz kapcsolódnak. Az ilyen teljesítménycélok meghatározására a fent leírtakhoz hasonló megközelítéseket lehet alkalmazni.

9. AJÁNLÁS AZ ÁTÁLLÁSFINANSZÍROZÁST NYÚJTANI KÍVÁNÓ PÉNZÜGYI KÖZVETÍTŐK ÉS BEFEKTETŐK SZÁMÁRA

Az átállásfinanszírozási célok meghatározására és a projektek vagy vállalkozások azonosítására szolgáló eszközök

- 9.1. A pénzügyi közvetítők azáltal járulhatnak hozzá az átállásfinanszírozáshoz, hogy hitelezési vagy befektetési stratégiájukban figyelembe vesznek átállásfinanszírozási célokat.
- 9.2. Az átállási célok meghatározásakor és a portfóliókra és befektetési vagy hitelezési stratégiákra vonatkozó átállásfinanszírozási megközelítések kidolgozásakor a pénzügyi közvetítők:
- figyelembe vehetik a vállalkozásoknak szóló, az átállásfinanszírozási igények, valamint a célok meghatározására vonatkozó ajánlásokat ⁽⁴⁰⁾;
 - biztosíthatják, hogy az átállásfinanszírozásra vonatkozó megközelítés segítse a reálgazdaság átállását és dekarbonizációját, figyelembe vegye a vállalkozások átálláskori kiindulási helyzetét, alkalmazza az arányosság elvét (különösen a kkv-kra), és tartalmazzon releváns éghajlat-politikai és környezetvédelmi biztosítékokat, összhangban az átállásfinanszírozás ezen ajánlásban szereplő meghatározásával;
 - az átállásfinanszírozási megközelítést az éghajlat-politikai vagy környezetvédelmi célkitűzésekhez kapcsolódó konkrét célokká alakíthatják át valamennyi eszközosztály tekintetében úgy, hogy az lefedje az átállás szempontjából releváns valamennyi finanszírozási típust és valamennyi gazdasági ágazatot;
 - a tanácsadást és az együttműködést az átállásfinanszírozási stratégia fontos részének tekinthetik.
- 9.3. A befektetők és az eszköztulajdonosok hasonló megközelítéseket dolgozhatnak ki saját eszközeik tekintetében.
- 9.4. A befektetési stratégiák átállásfinanszírozási megközelítésekkel történő gyakorlati megvalósítása, valamint az átállási célokat teljesítő vállalkozások és projektek azonosítása érdekében a pénzügyi közvetítők és a befektetők ⁽⁴¹⁾:
- felhasználhatják a vállalkozások által szolgáltatott információkat az átállási célok és az átállásfinanszírozási igények meghatározásához, beleértve az átállási terveket és a vállalati beszámolást is;
 - alkalmazhatják az uniós éghajlati referenciamutatók esetében előírt dekarbonizációs módszereket, például azt, hogy a vállalkozásoknak egyértelmű dekarbonizációs célokat kell meghatározniuk és korlátozniuk kell a potenciálisan meg nem térülő eszközökbe történő új beruházásokat;
 - használhatják a taxonómiai keretet és kritériumokat az olyan támogatható beruházások azonosításához, amelyek hozzáigazíthatók a taxonómiához, szükség esetén az átállással összeegyeztethető menetrend szerinti időközi lépések révén. Például – szükség esetén – mérlegelhetik első lépésként az átállásra irányuló, a jelentős károkozás elkerülését célzó kritériumok által meghatározott teljesítményszinteken túlmutató lépések finanszírozását, második lépésként pedig a tevékenységalapú átállási tervben pontosított lényeges hozzájárulási kritériumokhoz való igazodást;
 - használhatnak a zöld-, valamint az átálláshoz és fenntarthatósághoz kapcsolódó kötvények vagy részvények kibocsátását kísérő közzétételeket és tájékoztatókat.

⁽⁴⁰⁾ Valamint a melléklet 2. szakaszát is.

⁽⁴¹⁾ A melléklet 7. szakasza további javaslatokat tartalmaz az ilyen eszközökre vonatkozóan.

10. EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ ÁTÁLLÁSFINAN SZÍROZÁST IGÉNYLŐ VÁLLALKOZÁSOKKAL

- 10.1. A Bizottság ösztönzi, hogy a pénzügyi közvetítők működjenek együtt az átállásban részt vevő ügyfelekkel és befektetést befogadó vállalkozásokkal, különösen abban az esetben, ha jelentős átállásfinanszírozási igény merül fel.
- 10.2. Az együttműködés keretében meg lehetne határozni többek között azon releváns hitelezési vagy befektetési stratégiákat, amelyek illeszkedhetnek az adott átállásfinanszírozási igényekhez, valamint az e stratégiák szerinti finanszírozásra való jogosultság feltételeit.
- 10.3. Az ügyfelekkel és a befektetést befogadó vállalkozásokkal való együttműködés során a következő szempontokat lehetne megvitatni:
- lényeges fenntarthatósági hatások, kockázatok és lehetőségek, valamint az éghajlati és környezeti hatások és kockázatok kezelésének módja;
 - az éghajlat-politikai vagy környezetvédelmi célkitűzéshez való hozzájárulás meghatározásának módja, valamint a hitelezés vagy a befektetések futamideje;
 - a mögöttes átállási pályák annak biztosítása érdekében, hogy a hitelezési vagy befektetési stratégia összeegyeztethető legyen az átállással;
 - alkalmazzák-e és hogyan az (EU) 2020/852 rendelet 17. cikkében meghatározott, a jelentős károkozás elkerülését célzó elvet, valamint hogyan kezelik a káros hatásokat;
 - hogyan veszik figyelembe a fenntarthatósági teljesítményt, valamint a vállalkozások átállási céljait és terveit, többek között a meg nem térülő eszközök kockázatának, valamint tágabb értelemben az átállási és a fizikai kockázatok értékelése során.

11. KONKRÉT ÁTÁLLÁSFINAN SZÍROZÁSI MEGOLDÁSOK

- 11.1. Az általános hitelezési és finanszírozási megoldásokon túlmenően a pénzügyi közvetítők konkrét, egyedi finanszírozási megoldásokat is kínálhatnak a jelentős átállásfinanszírozást igénylő vállalkozások vagy projektek számára.
- 11.2. Ez magában foglalja például az olyan hiteleket vagy finanszírozási termékeket, amelyek segíthetik többek között a következőkön alapuló átállási beruházások gyakorlati végrehajtását:
- az (EU) 2020/852 rendelettel összhangban lévő olyan beruházások, amelyek segítenek növelni a vállalkozás által érdemben végzett, taxonómiához igazodó tevékenységek arányát;
 - az uniós éghajlati referenciamutatók, amennyiben tudományosan megalapozott forgatókönyveket vagy pályákat egészítenek ki;
 - tudományosan megalapozott célokat végrehajtó hiteles szervezet- vagy tevékenységszintű átállási tervek;
 - hiteles, tudományosan megalapozott célok, amennyiben azok arányosak, és amelyeket az integritást, az átláthatóságot és az elszámoltathatóságot biztosító információk támasztanak alá;
 - a környezeti lábnyom csökkentése a körforgásos gazdaságra ⁽⁴²⁾, a biodiverzitásra ⁽⁴³⁾ és a szennyező anyag-mentességre ⁽⁴⁴⁾ vonatkozó uniós stratégiai környezetvédelmi cselekvési tervek alapján és azokkal összhangban;
 - a fentiek kombinációja, például ha az átállási tervek magukban foglalják a taxonómia vagy az uniós éghajlati referenciamutatók révén meghatározott átállásfinanszírozási igényeket.
- 11.3. A pénzügyi közvetítők mérlegelhetik olyan ösztönzők bevezetését, amelyek elősegítik, hogy a vállalkozás kiemelkedően teljesítsen az átállási célok elérése terén, például vonzó kamatlábak révén jutalmazhatják az átállási célok vagy a taxonómiai kritériumok teljesítése során – többek között az átállási kockázat csökkentése vagy a finanszírozási költségek javulása tekintetében – elért eredményeket.

⁽⁴²⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A tisztább és versenyképesebb Európát szolgáló, körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési terv (COM(2020) 98 final).

⁽⁴³⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia – Hozzuk vissza a természetet az életünkbe! (COM (2020) 380 final).

⁽⁴⁴⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Bolygónk egészségessé tétele mindenki számára Uniós cselekvési terv: „Út a szennyező anyag-mentes levegő, víz és talaj felé” (COM(2021) 400 final).

12. ÁTÁLLÁSI ÉS FIZIKAI KOCKÁZATOK

- 12.1. A Bizottság arra ösztönzi a pénzügyi közvetítőket és a befektetőket, hogy mérjék fel, átállási céljaik és átállásfinanszírozási célkitűzéseik hogyan igazodnak és járulnak hozzá kockázatkezelési stratégiáikhoz és az átállással való összhang hiányából eredő pénzügyi kockázatok kezeléséhez.
- 12.2. Konkrétan a Bizottság szorgalmazza, hogy a pénzügyi közvetítők és befektetők:
- a kockázatkezelés és az együttműködés során vegyék figyelembe a partnerektől származó előretekintő információkat, például az átállási célokat és terveket, beleértve a hitelességükre vonatkozó információkat és az elért eredményekről szóló éves jelentéseket;
 - mérlegeljék olyan átállási projektek finanszírozását, amelyek potenciálisan csökkenthetik a fenntarthatósági tényezőkre gyakorolt negatív hatásokat, valamint a jövőbeli átállási kockázatokat és fizikai kockázatokat, például az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra vonatkozó taxonómia iránymutatásainak követése révén.

13. A KIS- ÉS KÖZÉPVÁLLALKOZÁSOKKAL KAPCSOLATOS AJÁNLÁS

Az átállásfinanszírozást kereső kis- és középvállalkozások

- 13.1. Amennyiben a kkv-k érdekeltek átállásfinanszírozási források előteremtésében, méretük, adminisztratív kapacitásuk és erőforrásaik miatt arányos intézkedésekre lesz szükségük; ezért a Bizottság arra ösztönzi őket, hogy működjenek együtt pénzügyi közvetítőkkal és befektetőkkel a rendelkezésre álló finanszírozási lehetőségek és támogatási szolgáltatások feltérképezése érdekében.
- 13.2. Az átálláshoz hozzájárulni kívánó kkv-k mérlegelhetik, hogy átállásfinanszírozásra tesznek szert az átállással kapcsolatos, többek között az alábbiakra irányuló – azonnali vagy jövőbeli – beruházásaik számára:
- új zöld technológiák,
 - a meglévő gazdasági tevékenységek vagy eszközök korszerűsítése,
 - az alaptechnológiákba való beruházás,
 - zöld beszerzési politikák (pl. megújuló energia),
 - támogató funkcióik környezetbarátabbá tételét célzó tevékenységek, például az épületek energiahatékonyágát növelő tevékenységek, elektromos járművek lízingje vagy beszerzése, a közlekedésük dekarbonizációja, élelmiszer-ellátásuk kizöldítése stb.
- 13.3. A tőzsdén jegyzett kkv-k az (EU) 2022/2464 irányelv hatálya alá tartoznak, és a jövőben az egyszerűsített beszámolási standardok szerint teszik közzé a fenntarthatósági információkat. Azok a kkv-k, amelyek nem tartoznak az említett irányelv hatálya alá, de közölni kívánják kulcsfontosságú fenntarthatósági információikat, mérlegelhetik ezeknek az egyszerűsített beszámolási standardoknak vagy más, a kkv-kra szabott önkéntes beszámolási standardoknak az alkalmazását ⁽⁴⁵⁾.
- 13.4. A nagyobb vállalkozások esetében a Bizottság erőteljesen szorgalmazza, hogy arányos módon támogassák azokat a kkv-kat az értékláncukon belül, amelyek átállásfinanszírozást vennének igénybe, az átállásfinanszírozási igények felmérésében és adott esetben a kulcsfontosságú fenntarthatósági információk beszerzésében, függetlenül attól, hogy az érintett kkv-k a fenntarthatósággal kapcsolatos beszámolási kötelezettség hatálya alá tartoznak-e.
- 13.5. Adott esetben a nagyobb vállalkozások finanszírozó intézményekkel is együttműködhetnek annak érdekében, hogy kedvező finanszírozási feltételeket és/vagy beszerzési feltételeket kínáljanak az értékláncukon belüli, átállásfinanszírozást igénylő partnereik, különösen az átállás szempontjából releváns ágazatokban működő kkv-k számára ⁽⁴⁶⁾.

⁽⁴⁵⁾ Az (EU) 2022/2464 irányelv értelmében a tőzsdén jegyzett kkv-k (a mikrovállalkozások kivételével) esetében a beszámolás a 2026-os pénzügyi év alapján 2027-ben kezdődik. A tőzsdén jegyzett kkv-k az EFRAG által kidolgozott külön, arányos standardok szerint tudnak majd beszámolni.

⁽⁴⁶⁾ A vállalkozások például támogathatják a kkv-kat – függetlenül attól, hogy a fenntarthatósággal kapcsolatos beszámolási kötelezettség hatálya alá tartoznak-e – abban, hogy önkéntes alapon használják az uniós fenntartható finanszírozási eszközöket vagy más tudományosan megalapozott eszközöket arra, hogy átállási projektjeiket, átállási céljaikat vagy átállási terveiket átlátható és érdemi módon közöljék a bankokkal az átállási kockázatok kezelése érdekében.

14. FINANSZÍROZÁSI MEGOLDÁSOK KIS- ÉS KÖZÉPVÁLLALKOZÁSOK SZÁMÁRA

- 14.1. A kkv-k korlátozott kapacitással rendelkeznek ahhoz, hogy részletes információkat nyújtsanak, ezért a Bizottság szorgalmazza, hogy a pénzügyi közvetítők és befektetők alkalmazzák az arányosság elvét a kkv ügyfelekkel folytatott ügyleteikben. Ne kérjenek a szükségesnél több információt, és tanúsítsanak önmérsékletet a tekintetben, hogy milyen információt kérnek az értékláncukhoz tartozó kkv-partnerektől.
- 14.2. A Bizottság szorgalmazza, hogy a pénzügyi közvetítők kínáljanak oktatási és tudatosságnövelő programokat, tanácsadási szolgáltatásokat vagy webalapú eszközöket, hogy ezáltal segítsék az átállásfinanszírozás iránt érdeklődő kkv-kat abban, hogy jobban megismerjék az átállási kockázatokat és lehetőségeket.
- 14.3. Ennek részeként támogatást kaphatnának az érdekelt kkv-k abból a célból, hogy egyszerű módon felmérhessék átállásfinanszírozási igényeiket.
- 14.4. Konkrét zöld és átállásfinanszírozási, ösztönzőket tartalmazó megoldásokat lehetne kínálni a kkv-knak, mely megoldások arányosak és alkalmasak a számukra, figyelembe véve, hogy a tőzsdén nem jegyzett kkv-kra nem vonatkozik az (EU) 2022/2464 irányelv és az (EU) 2020/852 rendelet szerinti beszámolási kötelezettség.

15. AJÁNLÁS A TAGÁLLAMOK SZÁMÁRA

A Bizottság felkéri a tagállamokat, hogy az átállásfinanszírozás elősegítése érdekében vegyék figyelembe a következő ajánlásokat:

- 15.1. A Bizottság szorgalmazza, hogy a tagállamok hívják fel a piaci szereplők figyelmét a zöld átállásba történő beruházások finanszírozásának szükségességére, valamint azokra a meglévő előírásokra, elvekre és biztosítékokra, amelyek garantálják az ilyen beruházások hitelességét és környezeti integritását. A tagállamok elmagyarázhatják az uniós fenntartható finanszírozási eszközök e célra történő használatának előnyeit.
- 15.2. A tagállamok ösztönözhetik a piaci szereplőket olyan tudományosan megalapozott referencia-forgatókönyvek alkalmazására, amelyek a Párizsi Megállapodással összhangban tükrözik a dekarbonizációs pályákat, például a Nemzetközi Energiaügynökség (IEA) vagy az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület (IPCC) 1,5 °C-os forgatókönyvei, amelyek egyáltalán nem vagy csak korlátozott mértékű túllépést engednek meg, illetve az ezekre az IEA- vagy IPCC-forgatókönyvekre hivatkozó uniós, nemzeti vagy ágazati pályák.
- 15.3. A tagállamok az uniós és nemzeti versenyszabályok értelmében ösztönözhetik a piaci szereplők közötti együttműködést, hogy azok megosszák egymással az átállásfinanszírozás nyújtásával vagy az arra való pályázással, valamint a közös kihívások kezelésével kapcsolatos tanulságokat és bevált gyakorlatokat. A tagállamok kihasználhatják az ipari szövetségek és más ismert testületek e tekintetben betöltött szerepéből adódó lehetőségeket.
- 15.4. A tagállamok ösztönözhetik a kapacitásépítést az átállásfinanszírozási eszközök és szakpolitikák terén, beleértve a köztisztviselőket, a szabályozókat és a pénzügyi ágazat szakembereinek képzését az átállással kapcsolatos olyan finanszírozási megoldások és szakpolitikák kialakításának támogatása érdekében, amelyek tükrözik a földrajzi helyzetből adódó függőségeket.
- 15.5. A tagállamok az arányosság elvének figyelembevétele mellett ösztönözhetik és előmozdíthatják a kkv-kra szabott innovatív, fenntartható pénzügyi termékeket és szolgáltatásokat.
- 15.6. A tagállamok támogathatják a kkv-kat abban, hogy önkéntesen jelentsék a kulcsfontosságú fenntarthatósági és átállásfinanszírozási információkat az érdekelt feleknek, a pénzügyi közvetítőknek és a befektetőknek, ami növelheti a kkv-knak kínált finanszírozási lehetőségek sokféleségét.
- 15.7. A tagállamok technikai segítségnyújtás felajánlásával ösztönözhetik a multilaterális fejlesztési bankokat és a nemzeti fejlesztési bankokat, hogy támogassák ezeket az erőfeszítéseket.
- 15.8. A tagállamok ösztönözhetik a helyi bankok és a kkv-k közötti kezdeményezéseket annak érdekében, hogy fenntartható finanszírozási stratégiákat és hiteles átállási célokat vagy adott esetben átállási terveket dolgozzanak ki és hajtsanak végre a kkv-k tekintetében.

16. AJÁNLÁS AZ EURÓPAI FELÜGYELETI HATÓSÁGOK ÉS AZ ILLETÉKES NEMZETI HATÓSÁGOK SZÁMÁRA

A Bizottság szorgalmazza, hogy az európai felügyeleti hatóságok és az illetékes nemzeti hatóságok:

- 16.1. vegyék figyelembe ezt az ajánlást az átállással kapcsolatos zöldreftési kockázatok nyomon követése és felügyelete során;
- 16.2. a felügyelt szervezetek átállással kapcsolatos pénzügyi kockázatainak értékelése során vegyék figyelembe az átállási célokban, a hiteles átállási tervekben vagy a taxonómiai közzétételekben foglalt releváns előtekintő információkat;
- 16.3. hívják fel a felügyelt szervezetek figyelmét arra, hogy a szabályozási keret hogyan teszi lehetővé a partnerektől vagy befektetést befogadó vállalkozásoktól származó előtekintő információk felhasználását az átállási kockázatok és a fizikai kockázatok értékelésére, kezelésére és nyomon követésére;
- 16.4. építsék ki a kapacitást az illetékes nemzeti hatóságokkal az átállásfinanszírozás terén, és ösztönözzék az átállásfinanszírozáshoz szükséges megbízható környezet kialakítását EU-szerte.

Kelt Brüsszelben, 2023. június 27-én.

a Bizottság részéről
Mairead MCGUINNESS
a Bizottság tagja

MELLÉKLET

Ez a melléklet a fenntartható gazdaságra való átállást előmozdító finanszírozás ösztönzéséről szóló bizottsági ajánlást⁽¹⁾ kíséri. Az ajánlásokat részletesebb megfontolásokkal és ábrákkal egészíti ki annak érdekében, hogy támogassa a fenntartható finanszírozás uniós keretébe tartozó eszközöknek az átállásfinanszírozás céljára történő önkéntes alkalmazását. Különböző lehetőségeket és javaslatokat tartalmaz a vállalkozások és a pénzügyi intézmények számára az átállási célok meghatározására, az átállásfinanszírozási igények és projektek meghatározására és azonosítására, valamint az átállásfinanszírozás elérésére vagy biztosítására.

Tartalomjegyzék

1. A zöld finanszírozás és az átállásfinanszírozás közötti kapcsolat	35
2. Annak mérlegelése, hogy egy vállalkozás különböző típusú hatásai, kockázatai és lehetőségei hogyan jeleníthetők meg az egyes átállási célokban	35
3. Az átállásfinanszírozási igények meghatározására szolgáló fenntartható finanszírozási eszközök áttekintése	38
4. Az uniós éghajlati referenciamutatókra vonatkozó módszertan	38
5. Uniós taxonómia	39
5.1. Mire használható az uniós taxonómia?	39
5.2. A taxonómia mint az átállás eszköze	40
5.3. A taxonómia alkalmazásának lehetőségei az átállásfinanszírozási igények meghatározása céljából	40
6. Finanszírozási eszközök az átállásfinanszírozás előteremtéséhez	42
7. Az Európai Unió fenntartható finanszírozási eszközeinek pénzügyi közvetítők és befektetők általi használata	43

⁽¹⁾ A Bizottság ajánlása a fenntartható gazdaságra való átállás finanszírozásának előmozdításáról (C(2023) 3844).

1. A zöld finanszírozás és az átállásfinanszírozás közötti kapcsolat

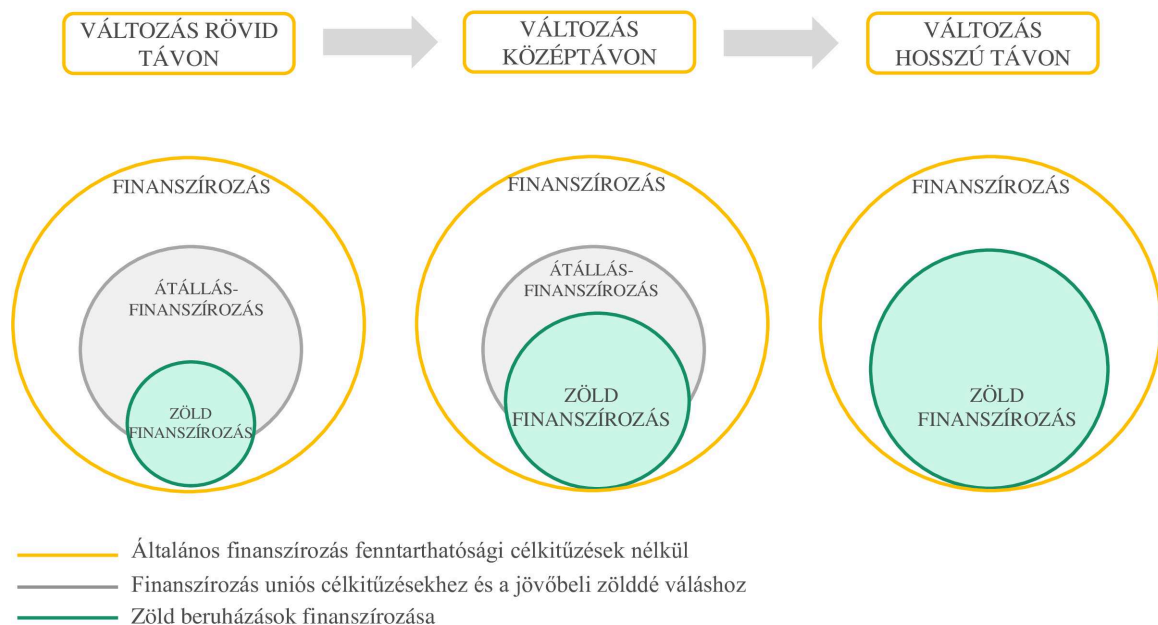
A fenntartható finanszírozás magában foglalja mind a már környezetbarát működéshez, mind az ilyen teljesítményszintre való fokozatos átálláshoz nyújtott finanszírozást.

Az alábbi 1. ábra bemutatja, hogy az átállásfinanszírozás milyen kapcsolatban áll az általános finanszírozással és a zöld finanszírozással, és hogyan alakulhatnak ezek a különböző finanszírozási formák rövid, közép- és hosszú távon.

A fenntarthatósági célkitűzéseket nem szolgáló *általános finanszírozást* meg lehet különböztetni a fenntartható finanszírozástól és az átállásfinanszírozástól. Az ilyen általános finanszírozás jelenleg jelentős hatással járó és alacsony hatással járó tevékenységekre egyaránt kiterjedhet. Idővel a gazdaság átállásával párhuzamosan a jelentős hatással járó tevékenységekké kell válniuk.

Az *átállásfinanszírozás* célja ennek az átállásnak a finanszírozása. A bevételek felhasználásából származó finanszírozást és általános (vállalati) célú finanszírozást egyaránt magában foglalhat. Rövid távon az átállásfinanszírozás gyakran nem fog a zöld teljesítménycélok teljesítéséhez szükséges mértékű javulást eredményezni. Hosszú távon azonban az átállásfinanszírozást össze kell hangolni az EU éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzéseivel, és ezért zöldnek vagy alacsony hatással járóknak kell majd minősülnie.

1. ábra A zöld finanszírozás és az átállásfinanszírozás közötti kapcsolat jelenleg és a jövőben

2. Annak mérlegelése, hogy egy vállalkozás különböző típusú hatásai, kockázatai és lehetőségei hogyan jeleníthetők meg az egyes átállási célokban

Ez a szakasz a bizottsági ajánlás 3. és 4. pontjához kapcsolódik.

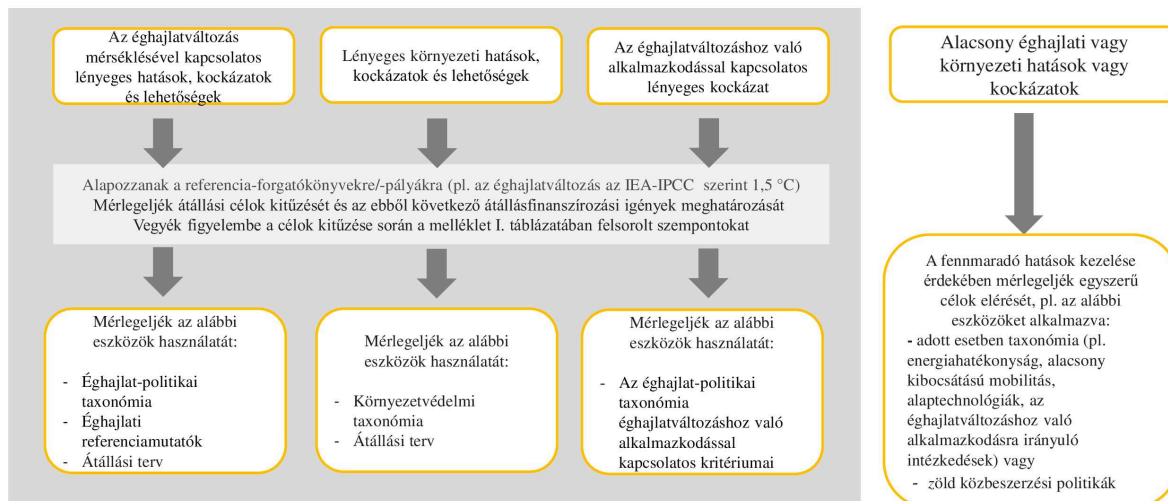
A vállalkozások a fenntarthatósági hatásai, kockázataik és lehetőségeik alapján mérlegelhetik átállásfinanszírozási igényeiket. Ezek a kettős lényegességi megközelítést követő lényegességi vizsgálattal határozhatók meg.

Ezen értékelés részeként a vállalkozások alkalmazhatják az éghajlattal és a környezettel kapcsolatos forgatókönyv-elméletet a fizikai és átállási kockázatok és lehetőségek rövid, közép- és hosszú távú azonosításához és értékeléséhez. Az ilyen lényegességi vizsgálat⁽²⁾ eredménye alapján a vállalkozások meghatározhatnak átállási célokat, és adott esetben meghatározhatják átállásfinanszírozási szükségleteiket és kötelezettségvállalásaikat.

⁽²⁾ Egy fenntarthatósági kérdés akkor számít lényegesnek a hatás szempontjából, ha az a vállalkozás által az emberekre vagy a környezetre gyakorolt lényeges, tényleges vagy potenciális, pozitív vagy negatív hatásokra vonatkozik. A hatás szempontjából lényeges fenntarthatósági kérdések magukban foglalják azokat a hatásokat, amelyeket a vállalkozás okoz vagy amelyekhez hozzájárul, valamint azokat a hatásokat, amelyek a vállalkozás üzleti kapcsolatai révén közvetlenül kapcsolódnak a vállalkozás tevékenységeihez, termékeihez és szolgáltatásaihoz. A lényeges fenntarthatósági kérdések pénzügyi vonatkozásúak is lehetnek, például ha a fenntarthatósági kockázat meg nem térülő eszközök révén jelentkezik.

A 2. ábra áttekintést nyújt azokról az eszközökről, amelyek felhasználhatók annak mérlegelésére, hogy lényeges hatások esetén hogyan határozhatók meg az átállásfinanszírozási igények, valamint hogy milyen módon határozhatók meg az alacsony vagy fennmaradó hatások kezeléséhez szükséges finanszírozási igények.

2. ábra: Hogyan tükrözhetik az egyéni átállási célok és ezt követően az átállásfinanszírozási igények egy vállalkozás különböző típusú hatásait, kockázatait és lehetőségeit

A Bizottság arra ösztönzi a vállalkozásokat, hogy átállásfinanszírozási igényeik tervezése és meghatározása során mérlegeljék, hogy az **átállási célokat** olyan releváns **átállási pályák** alapján határozzák meg, amelyek összeegyeztethetők az átállással és figyelembe veszik a hatások típusát és egyéb tényezőket, például e hatások súlyosságát, nagyságrendjét, hatókörét és helyrehozhatatlanságát. A vállalkozások ehhez felhasználhatják az (EU) 2022/2464 irányelv (a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati beszámolásról szóló irányelv) és annak végrehajtása alapján rendelkezésre álló standardokat és iránymutatásokat.

A Bizottság az alábbi, azzal kapcsolatos szempontok mérlegelésére ösztönzi a vállalkozásokat, hogy a különböző hatások, kockázatok és lehetőségek hogyan jeleníthetők meg az átállási célokban és a kapcsolódó átállásfinanszírozási igényekben.

1. táblázat

Általános szempontok az éghajlati és környezeti célok meghatározásához lényeges hatások esetén

- 1) Mérlegeljenek hiteles referenciakereteket az e folyamat során alkalmazott módszertan megalapozásához, beleértve a következőket:
 - Tudományosan megalapozott forgatókönyv-elemzés és az 1,5 °C-os globális felmelegedést célzó, korlátozott túllépést tartalmazó vagy túllépés nélküli, globális, uniós vagy nemzeti ágazati pályák, amelyek az Éghajlatváltozási Kormányközi Testületre (IPCC), a Nemzetközi Energia Ügynökségre (IEA) vagy más hiteles és tudományosan megalapozott magánkezdeményezésre hivatkoznak. Olyan forgatókönyveket mérlegeljenek, amelyek tükrözik a vállalkozás sajátos helyzetét a földrajzi elhelyezkedés és a gazdasági tevékenységek tekintetében.
 - A fenntartható finanszírozásra vonatkozó uniós szabályozási keret, beleértve a taxonómiai rendeletet és az uniós éghajlati referenciamutatók módszertanát (lásd e melléklet 3–5. szakaszát).
 - A körforgásos gazdaságra ⁽³⁾, a biológiai sokféleségre ⁽⁴⁾ és a szennyező anyag-mentességre ⁽⁵⁾ vonatkozó uniós stratégiai környezetvédelmi cselekvési tervek.

⁽³⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A tisztább és versenyképesebb Európát szolgáló, körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési terv (COM(2020) 98 final).

⁽⁴⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia Hozzuk vissza a természetet az életünkbe! (COM/2020/380 final).

⁽⁵⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Bolygónk egészségessé tétele mindenki számára Uniós cselekvési terv: „Út a szennyező anyag-mentes levegő, víz és talaj felé” (COM/2021/400 final).

-
- Az átállással kapcsolatos kihívások és az adott ágazatban rendelkezésre álló legjobb technológiák értékelése során az éghajlattal kapcsolatos szempontok tekintetében vegyék figyelembe a Bizottság által meghatározott kvalitatív uniós átállási pályákat ⁽⁶⁾.
 - 2) Hitelességük biztosítása érdekében olyan átállási célok meghatározását mérlegeljék, amelyek határidőhöz kötöttek, tudományosan megalapozottak és végrehajthatók.
 - 3) A célok gyakorlati alkalmazásának biztosítása érdekében mérlegeljék e célok lebontását a tevékenységek és termékek szintjére, és azonosítsák a tevékenységek szintjén a fő eszközöket, beleértve a pénzügyi forrásokat is.
 - 4) Amennyiben releváns, a 3. ponttal összefüggésben mérlegeljék a várható dekarbonizációs eszközök meghatározását és azt, hogy azok együttesen milyen mértékben járulnak hozzá az ÜHG-kibocsátáscsökkentési célok eléréséhez, továbbá a tervezett fő intézkedéseket, beleértve a vállalkozás termék- és szolgáltatásportfóliójának változásait és új technológiák bevezetését.
 - 5) Mérlegeljék, hogy milyen mérőszámokat alkalmaznak az átállási célok végrehajtásának – például az intézkedések hatékonyságának, az idővel elért előrehaladásnak és az érdekelt felek bevonásának – mérésére és nyomon követésére.
 - 6) Mérlegeljék annak meghatározását, hogy az üzleti tervezési és pénzügyi tervezési folyamatokban és a kockázatkezelési keretben hogyan veszik figyelembe az átállási célokat.
 - 7) Mérlegeljék az átállási célok általános környezeti integritását, hogy egyes célok ne más célok kárára valósuljanak meg, továbbá mérlegeljék, hogy ennek érdekében alkalmazzák a jelentős károkozás elkerülését célzó elvét, a taxonómiai rendelettel összhangban. Vegyék figyelembe az emberi és munkavállalói jogokra vonatkozó minimális biztosítékok tiszteletben tartását is.
 - 8) Mérlegeljék olyan intézkedések meghozatalát, amelyek biztosítják az átláthatóságot a célok és meghatározásuknak alapjai tekintetében, hogy ezáltal ösztönözzék a befektetőket és a pénzügyi közvetítőket mindezek figyelembevételére az átállásfinanszírozás nyújtása esetén. Például vegyék fontolóra, hogy azáltal fokozzák a célok elérésének hitelességét, hogy azokat egy hiteles átállási terv részeként határozzák meg, amely tükrözi a vállalkozás működési helyein fennálló külső függőségeket ⁽⁷⁾.
 - 9) Mérlegeljék egy olyan megbízható irányítási folyamat biztosítását, amely támogatja az átállási célok végrehajtását és felügyeletét, és kiterjed az alábbiakra:
 - a) Az átállási céloknak a vállalkozás ügyviteli, vezető és felügyelő testületei általi jóváhagyása.
 - b) Megfelelő belső kontroll létrehozása, beleértve az átállási célok végrehajtását támogató intézkedések felügyeletével és végrehajtásával kapcsolatos szerepek és felelősségi körök egyértelmű kiosztását.
 - c) Rendszeres jelentéstétel a vezető testületek felé az átállási célok végrehajtásáról.
 - 10) Adott esetben mérlegeljék harmadik fél általi ellenőrzés és garancia alkalmazását az átállási célok és a kapcsolódó célmeghatározási folyamat és nyomon követés hitelességének további növelése érdekében.
-

2. táblázat

Szempontok egyszerű fejlesztési célok meghatározásához nem lényeges hatások esetén

-
- 1) Olyan vállalkozások esetében, ahol a fő gazdasági tevékenységnek alacsony környezeti hatása van, elképzelhető, hogy van mód az adott vállalkozás támogató funkcióival kapcsolatos fennmaradó hatások csökkentésére (pl. irodaépületek energiahatékonysága, a közlekedéssel vagy a mobilitással járó kibocsátás, megújuló energia vásárlása, az élelmiszer-ellátás környezetbarátabbá tétele stb.).
 - 2) Adott esetben mérlegeljék a következőket:
 - a) egyszerű fejlesztési célok meghatározása az épületek energiahatékonyságába való beruházáshoz, a villamos energia vagy a fűtés használatából származó kibocsátás jelentős csökkentése érdekében, valamint hasonló beruházásokhoz, különösen az (EU) 2020/852 rendelet (a taxonómiai rendelet) alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusok hatálya alá tartozó támogató tevékenységek révén;
 - b) fenntarthatósági megfontolásokra összpontosító közbeszerzési politika kidolgozása.
-

⁽⁶⁾ Az Európai Bizottság által meghatározott uniós átállási pályák a következő honlapon érhetők el: https://single-market-economy.ec.europa.eu/industry/transition-pathways_en

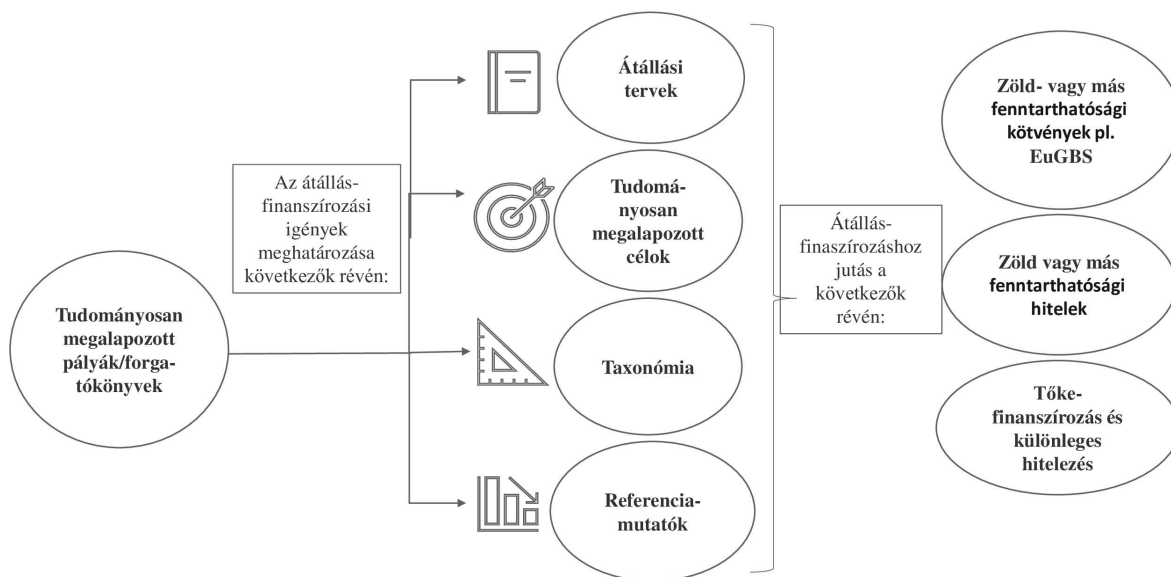
⁽⁷⁾ A vállalkozás külső tényezőktől való függése a különböző földrajzi helyeken, amelyek befolyásolják a vállalkozás szervezetszintű átállási tervének megvalósítását. Ilyenek lehetnek például a lehetséges jövőbeli szakpolitika, a technológiai felkészültség, a társadalmi elfogadottság, az erőforrások rendelkezésre állása és az éghajlatváltozás fizikai hatásai a vállalkozás működésének helyszínein.

3. Az átállásfinanszírozási igények meghatározására szolgáló fenntartható finanszírozási eszközök áttekintése

A fenntartható finanszírozási eszközök, különösen a taxonómia vagy az uniós éghajlati referenciamutatók, valamint a hiteles átállási tervek felhasználhatók az átállási célok megállapításához, illetve az átállással kapcsolatos konkrét finanszírozási igények meghatározására a vállalkozás és a gazdasági aktivitás szintjén. Az átállásfinanszírozás ezután zöld vagy fenntarthatósághoz kapcsolódó kötvények, hitelek, tőkefinanszírozás vagy speciális hitelezés révén teremthető elő.

Az alábbi 3. ábra áttekintést nyújt azokról az eszközökről, amelyek felhasználhatók az átállásfinanszírozás meghatározására és előteremtésére.

3. ábra: Lehetőségek az átállásfinanszírozási igények meghatározására és az átállásfinanszírozáshoz jutásra

4. Az uniós éghajlati referenciamutatókra vonatkozó módszertan

Ez a szakasz a bizottsági ajánlás 5. pontjához kapcsolódik.

Amennyiben nem léteznek ágazatspecifikus, tudományosan megalapozott pályák vagy ütemtervek, a vállalkozások figyelembe vehetik az uniós éghajlati referenciamutatókra vonatkozó módszertant, és azokat oly módon használhatják, amely biztosítja az IEA vagy az IPCC 1,5 °C-os forgatókönyvével való összhangot.

Amennyiben léteznek ágazatspecifikus, tudományosan megalapozott forgatókönyvek és pályák, a vállalkozások mérlegelhetik, hogy ezek alkalmazása lehetővé teszi-e számukra az uniós éghajlati referenciamutatókra vonatkozó minimumszabályoknak való megfelelést is.

Az éghajlati referenciamutatók módszertanának minimumszabályait teljesítő és azt – például az (EU) 2022/2464 irányelv és annak végrehajtása alapján rendelkezésre álló szabványokat és iránymutatásokat figyelembe vevő hiteles átállási terv révén – igazoló vállalkozások tőkepiaci kibocsátásai nagyobb valószínűséggel képezhetik részét az uniós éghajlati referenciamutatókat követő portfólióknak.

Az éghajlati referenciamutatókra vonatkozó minimumszabályok

Az uniós éghajlati referenciamutatók olyan kritériumokon alapulnak, amelyek célja, hogy a portfóliók esetében olyan átállási pályát biztosítsanak, amely összeegyeztethető a fenntartható gazdaságra való átállással⁽⁸⁾. Az éghajlati referenciamutatók dekarbonizációs célértékére és pályájára vonatkozó minimumszabályok a kibocsátásintenzitás vagy az abszolút üvegházhatásúgáz-kibocsátási célérték évente legalább 7 %-os csökkentését követelik meg⁽⁹⁾.

⁽⁸⁾ A Bizottság (EU) 2020/1818 felhatalmazáson alapuló rendelete (2020. július 17.) az (EU) 2016/1011 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az uniós éghajlatváltozási referenciamutatókra és a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatókra vonatkozó minimumszabályok tekintetében történő kiegészítéséről, 6–12. cikk.

⁽⁹⁾ A minimumkövetelményeket a 2020. július 17-i (EU) 2020/1818 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 7–9. cikke tartalmazza.

Minden olyan évben, amikor a célokat nem érik el, a nem teljesített célokat a következő évre vonatkozó dekarbonizációs pálya céljainak felfelé történő kiigazításával kell kompenzálni.

Lehetőség szerint mérlegelni kell a versenytársakénál alacsonyabb átlagos kibocsátás elérésének igazolását és a 2020. július 17-i (EU) 2020/1818 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 9–12. cikkében felsorolt konkrét kizárási tényezők elkerülését.

Azon vállalkozások túlsúlyozása, amelyek ÜHG-kibocsátás-csökkentési célokat határoznak meg és tesznek közzé

A vállalkozások tőkepiaci kibocsátásainak nagyobb súlyt lehet tulajdonítani az uniós éghajlati referenciamutatókat követő referenciamutatóban, ha a kibocsátó vállalkozás bizonyítani tudja, hogy ÜHG-kibocsátás-csökkentési célokat határozott meg és tett közzé, amennyiben teljesülnek a következő feltételek:

- az értékpapír-összetevők kibocsátója következetesen és pontosan közzéteszi az 1., 2. és 3. körbe tartozó üvegházhatásúgáz-kibocsátásukat;
- az értékpapír-összetevők kibocsátója legalább három egymást követő évben évente átlagosan legalább 7 %-kal csökkentette kibocsátásintenzitásukat vagy adott esetben abszolút üvegházhatásúgáz-kibocsátásukat, az 1., 2. és 3. körbe tartozó üvegházhatásúgáz-kibocsátást is beleértve.

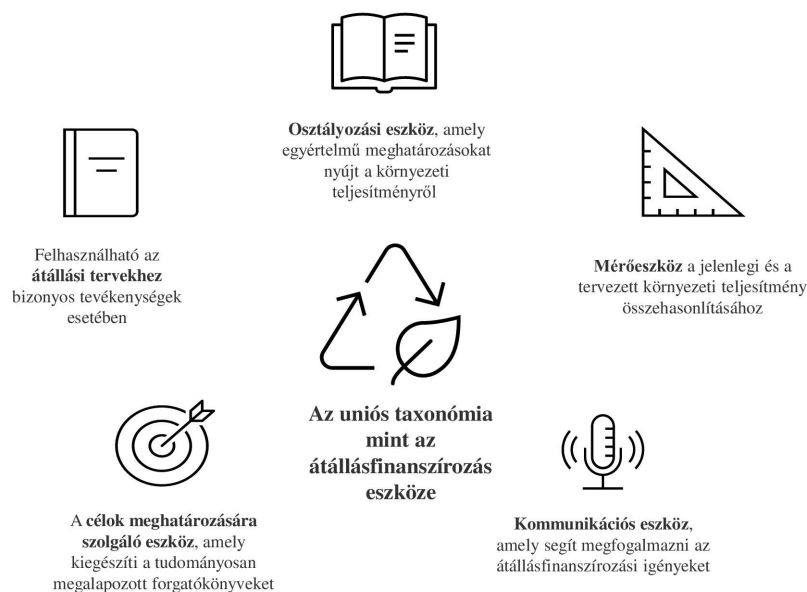
5. Uniós taxonómia

Ez a szakasz a bizottsági ajánlás 6. pontjához kapcsolódik.

5.1. Mire használható az uniós taxonómia?

A vállalkozások a taxonómiát átállásfinanszírozási eszközként használhatják gazdasági tevékenységeik átállításának megtervezésére és a szükséges átállási célú befektetések elkülönítésére. Ily módon felhasználható a fenntartható befektetések osztályozására, a jelenlegi és a tervezett éghajlati vagy környezeti teljesítmény mérésére, a célok meghatározására és a kommunikációra, beleértve a taxonómiához kapcsolódó céloknak az átállási tervekben való feltüntetését is.

4. ábra: Mire használható a taxonómia

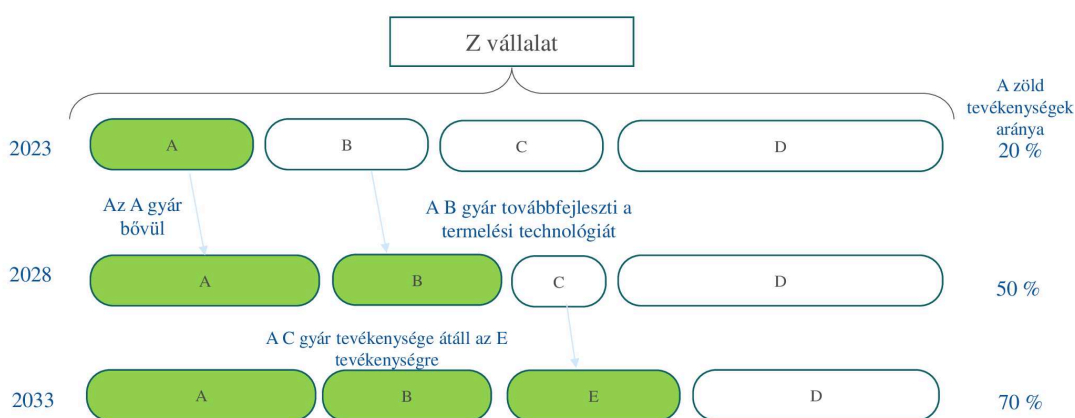

5.2. A taxonómia mint az átállás eszköze

A környezeti szempontból fenntartható gazdasági tevékenységek, nem pedig az ilyen vállalkozások meghatározását biztosító taxonómia a vállalkozások számára úgy teszi lehetővé az átállást, hogy azok fokozatosan növelik a környezeti szempontból fenntartható tevékenységeik részarányát.

Az 5. ábra azt mutatja be, hogy egy vállalkozás hogyan valósíthatja meg a fokozatos átállást a tevékenységeiben, ebben a példában a gyárakban végzett tevékenységeiben, és hogyan fektethet be azok korszerűsítésébe, hogy a jövőben növelje a zöld tevékenységek részarányát. A tevékenységalapú átállási tervek a szervezetszintű átállási stratégia kulcsfontosságú részét képezhetik.

5. ábra: A taxonómia mint az átállás eszköze

Forrás: a fenntartható finanszírozással foglalkozó platform

Jelmagyarázat

- = A taxonómiához igazodó helyszín/projekt/művelet
- = A taxonómiához nem igazodó helyszín/projekt/művelet

* A vállalkozás a tevékenység szintjén is átállásfinanszírozáshoz juthat (pl. a taxonómiához igazodó tőkekiadások tevékenységeinek továbbfejlesztéséhez)

** A vállalkozás a szervezet szintjén is átállásfinanszírozáshoz juthat (általános vállalati célú finanszírozás) annak bemutatásával, hogy ezek a továbbfejlesztések és tervezett időzítésük hogyan igazodik az ajánlás 2.1. pontjában meghatározott átálláshoz (pl. tudományosan megalapozott forgatókönyvek/pályák alkalmazásával és a tervezett beruházások átállási tervben történő kifejtésével).

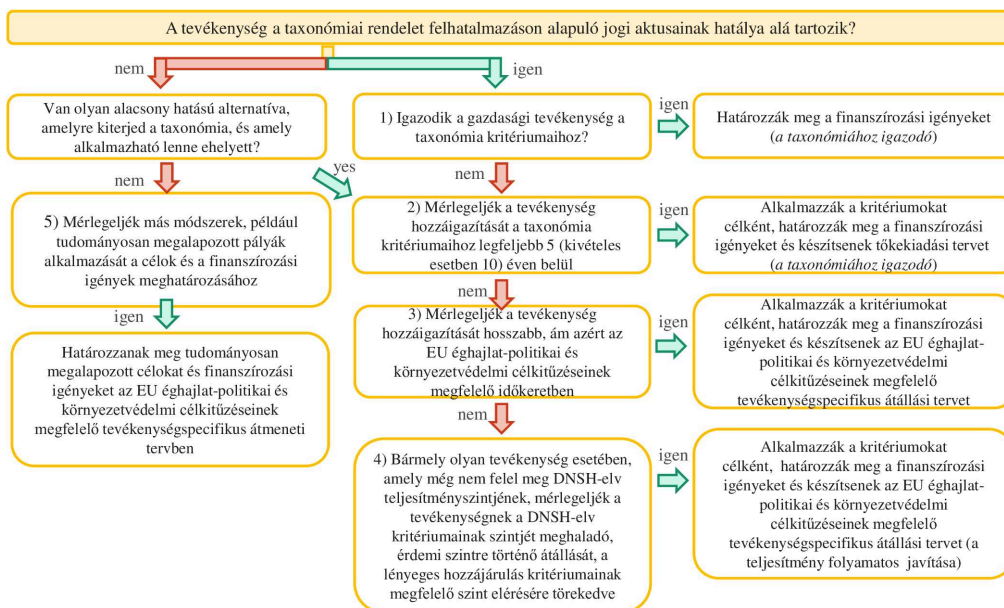
5.3. A taxonómia alkalmazásának lehetőségei az átállásfinanszírozási igények meghatározása céljából

A vállalkozások a taxonómia segítségével a tevékenységek szintjén tudják meghatározni átállási finanszírozási igényeiket.

A taxonómia nem ír elő ütemtervet, amelyen belül a vállalkozásnak tevékenységeit hozzá kell igazítani valamely taxonómiai kritériumhoz. Ehelyett rugalmasságot biztosít a piaci szereplők számára, hogy azok a saját, tudományosan megalapozott átállási pályájukra vonatkozó menetrendjüket alkalmazzák. A vállalkozások az éghajlati és környezeti célok meghatározásakor hivatkozhatnak taxonómiai kritériumokra, és amennyiben ezek a célok összhangban vannak az átállással, és megvalósításuk hiteles, végrehajtásuk céljából átállásfinanszírozáshoz juthatnak.

A 6. ábra szemlélteti, miként alkalmazható a taxonómia erre a célra, és olyan lehetőségeket kínál, amelyeket az adott alkotóelemen belül figyelembe lehet venni, először az ambiciózusabb alternatívák megvalósíthatóságát mérlegelve.

6. ábra: Az uniós taxonómia alkalmazása az átállásfinanszírozási igények meghatározásához

1) A már a taxonómiához igazodó gazdasági tevékenységek finanszírozása

Amennyiben egy gazdasági tevékenység már igazodik a taxonómiához, a vállalkozások a jövőben is mérlegelhetik a taxonómiához való igazodás fenntartásához szükséges jelenlegi és jövőbeli finanszírozási igényeket.

2) A taxonómiához igazodó befektetések

Amennyiben egy gazdasági tevékenység a taxonómiához igazítható, de még nem igazodik a taxonómiához, a vállalkozások mérlegelhetik, hogy azt 5 (kivételes esetben 10) éven belül hozzáigazítsák a taxonómia technikai vizsgálati kritériumaihoz ⁽¹⁰⁾. A CAPEX-tervben meg kell határozni az e célok eléréséhez szükséges átállási célú befektetést. Az ilyen tőkekiadások a taxonómiához igazodó befektetéseknek minősülnek.

3) A taxonómiához hosszabb időszak alatt igazodó befektetések

Amennyiben a taxonómiához való igazodás 5 (kivételes esetben 10) éven belül nem valósítható meg, fontolóra lehet venni, hogy egy eszközt vagy gazdasági tevékenységet hosszabb, ám az átállással összeegyeztethető időszak alatt igazítanak a kapcsolódó taxonómiai teljesítménykritériumokhoz. Azokat az átállási célú befektetéseket, amelyek az (EU) 2021/2178 felhatalmazáson alapuló rendelet alapján elismert 5 (kivételes esetben 10) évnél hosszabb idő alatt érik el a taxonómiához való igazodást, olyan tevékenység-specifikus átállási tervvel lehet kiegészíteni, amely összeegyeztethető az átállással, megindokolja a célok eléréséhez szükséges hosszabb időt ⁽¹¹⁾, és bemutatja, hogy a következő lépésben hogyan fogják elérni a taxonómiához való igazodást.

A környezeti tényezők tekintetében a célokat össze lehetne hangolni a nemzetközi és uniós környezetvédelmi politikai célkitűzésekkel és célokkal, beleértve a vízi és tengeri erőforrások fenntartható védelmével és helyreállításával, a körforgásos gazdasággal, a környezetszennyezés megelőzésével és szabályozásával, valamint a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelmével és helyreállításával kapcsolatos célkitűzéseket is.

⁽¹⁰⁾ A taxonómiai közzétételekről szóló, felhatalmazáson alapuló jogi aktus szerint a taxonómiához való igazodás elérésére rendelkezésre álló időszak csak akkor haladhatja meg az öt évet, ha az érintett gazdasági tevékenység és korszerűsítés sajátos jellemzői objektíven indokolják a hosszabb időszakot, amely legfeljebb 10 év lehet.

⁽¹¹⁾ A kapcsolódó tőkekiadások nem tekinthetők a taxonómiához igazodónak, de érdemi lépést jelenthetnek a magasabb szintű fenntarthatósági teljesítményhez vezető átmenet felé.

4) Első lépésként az éghajlatváltozás mérséklésének és a jelentős károkozás elkerülésének megfelelő teljesítményszintek túllépését célzó átállási befektetések

Azok a vállalkozások, amelyek tevékenysége jelenleg nem felel meg a taxonómia DNSH-kritériumainak, és ahol a lényeges hozzájárulásra vonatkozó kritériumok 5 (kivételes esetben 10) éven belüli eléréséhez szükséges befektetések jelenleg nem megvalósíthatók, mérlelgethetik e tevékenységek környezeti teljesítményének a jelentős károkozás elkerülésével kapcsolatos kritériumokban meghatározott teljesítményszinteket túllépő javítását egy olyan időkereten belül, amely elég rövid ahhoz, hogy összeegyeztethető legyen az átállással ⁽¹²⁾. Az olyan átállási célú befektetések esetében, amelyek az átállás első lépéseként a taxonómia jelentős károkozás elkerülésével kapcsolatos kritériumain túllépően javítják a teljesítményt, a vállalkozások mérlelgethetik, hogy azokat az átállással összeegyeztethető, tevékenység-specifikus átállási terv kísérfje, megindokolva, hogy miért van szükség erre a köztes lépésre, és részletezve, hogy a következő lépésben hogyan fogják elérni a taxonómiához való igazodást.

A terv bemutatathatná, hogy i. a tevékenység hogyan fogja elősegíteni az átállást a DNSH-kritériumok szintjén túllépő érdemi teljesítményjavulással, megközelítve a lényeges hozzájárulásra vonatkozó kritériumoknak megfelelő szintet, valamint ii. azt, hogy az éghajlati és környezeti teljesítmény folyamatos javulása hogyan fogja biztosítani a jövőben a jelentős károk okozásának elkerülését, ahogy a gazdaság egyre közelebb kerül a klímasemlegességhez, és idővel a jelentősnek tekintett károokra vonatkozó tűrőhatárok is eltolódnak.

5) A tevékenység-alapú átállási tervben más módon meghatározott befektetések

A taxonómiát kiegészítő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok hatálya alá még nem tartozó, nagy hatású gazdasági tevékenységek esetében – amennyiben nincs a taxonómiai rendelet hatálya alá tartozó, alacsony hatással járó alternatíva – a vállalkozások fontolóra vehetik más eszközök, például tudományosan megalapozott pályák alkalmazását a célok és a finanszírozási igények meghatározása érdekében.

6) Az alacsony környezeti hatással járó tevékenységek átállását célzó befektetések

Az alacsony hatással járó, ezért a taxonómia hatálya alá nem tartozó gazdasági tevékenységek esetében a vállalkozások mérlelgethetik a vonatkozó taxonómiai kritériumok alkalmazását a fennmaradó hatások kezelése érdekében, például az épületek energiahatékonyságába, az alacsony kibocsátású mobilitásba, az alaptechnológiákba stb. történő befektetések révén.

6. **Finanszírozási eszközök az átállásfinanszírozás előteremtéséhez**

Ez a szakasz a bizottsági ajánlás 8. pontjához kapcsolódik.

A vállalkozások fontolóra vehetik egy vagy több, átállással kapcsolatos finanszírozási eszköz – például egyedi hiteltípusok vagy sajátos jellemzőkkel rendelkező tőkepiaci kibocsátások – alkalmazását az átállásfinanszírozás előteremtése érdekében. Az alábbi 3. táblázat szemlélteti ezt a célt.

3. táblázat

Példák az átállásfinanszírozás előteremtésére szolgáló hitel- vagy tőkepiaci finanszírozási eszközökre

Zöld hitelek és egyéb fenntarthatósági hitelek	<p>1) Projektek vagy beruházások finanszírozása célzott átállási célú hitelen keresztül (a bevételek felhasználása), mint például az eszközök korszerűsítésére vagy az alacsony szén-dioxid-kibocsátású termelést vagy a környezeti teljesítmény jelentős javulását lehetővé tevő új beruházások megvalósítására irányuló hitelek. Például:</p> <ul style="list-style-type: none"> – olyan átállási projektek finanszírozására nyújtott hitelek, amelyek hiteles tevékenység-alapú átállási tervvel rendelkeznek, vagy egy hiteles, szervezetszintű átállási terv részét képezik ⁽¹³⁾; – a taxonómiához igazítható és a taxonómiához való igazodást 5 (kivételesen 10) éves időhorizonton elérő gazdasági tevékenységek finanszírozására nyújtott hitelek;
--	---

⁽¹²⁾ A kapcsolódó tőkekiadások nem tekinthetők a taxonómiához igazodónak, de érdemi lépést jelenthetnek a magasabb szintű fenntarthatósági teljesítményhez vezető átmenet felé.

⁽¹³⁾ Az (EU) 2022/2464 irányelv és annak végrehajtása szerint (a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati beszámolóról szóló irányelv).

	<ul style="list-style-type: none"> – hiteles, tudományosan megalapozott célok, amennyiben azok arányosak, és amelyeket a feddhetetlenséget, az átláthatóságot és az elszámoltathatóságot biztosító információk támasztanak alá; – az ezen ajánlás 2.2. pontjában említett tevékenységekre irányuló egyéb átállási beruházások finanszírozására nyújtott hitelek; – határozzanak meg szilárd környezeti teljesítménymutatókat az átállási tervben szereplő vállalati beruházások finanszírozására. <p>2) Általános (vállalati) célú hitel lehívása az általános fenntarthatósági teljesítménynek a 2.1. pontban meghatározott átállással összhangban történő javításához kapcsolódóan. Például:</p> <ul style="list-style-type: none"> – fő teljesítménycélokkal rendelkező hitelek olyan átállási beruházások finanszírozására, amelyek összhangban vannak a tudományosan megalapozott átállási pályákkal; – fő teljesítménycélokkal rendelkező hitelek olyan átállási beruházások finanszírozására, amelyek a taxonómiához való igazodás elerendő teljes arányán alapulnak; – fő teljesítménycélokkal rendelkező, hiteles átállási terven alapuló, átállási beruházások finanszírozására nyújtott hitelek.
Zöldkötvények és egyéb fenntarthatósági kötvények	<p>1) A kötvények konkrét átállási célból történő kibocsátásának mérlegelése a bevételek felhasználásának bemutatásával.</p> <p>Például az európai zöldkötvényről szóló rendelettel összhangban bocsássanak ki kötvényeket a taxonómiához igazítható gazdasági tevékenységekre irányuló átállási beruházások finanszírozása és a taxonómiához való igazodás 5 (kivételes esetben 10) éven belüli elérése érdekében.</p> <p>2) A vállalkozás átállási teljesítménycéljához kapcsolódó kötvények k(pl. fenntarthatósághoz kapcsolódó kötvény) bocsátása a taxonómia, a hiteles szervezetszintű⁽¹⁴⁾ és tevékenységi szintű átállási tervek vagy – amennyiben arányosak – hiteles, tudományosan megalapozott célok alkalmazásával, és:</p> <ul style="list-style-type: none"> – fő teljesítménycélok meghatározása az átállási tervben szereplő lényeges vállalati beruházások finanszírozására; – a vállalkozásokat felkérjük, hogy a fenntarthatósághoz kapcsolódó kötvények szerinti fenntarthatósági követelményeiket csatolják egy, a taxonómiához vagy az uniós éghajlati referenciamutatókhoz kapcsolódó célhoz; – ez magában foglalhatja a taxonómián alapuló célok révén meghatározott átállási beruházások finanszírozását. <p>3) Mérlegeljék az európai zöldkötvényekről szóló rendelet szerinti önkéntes közzétételi tábla felhasználását arra, hogy egységesített információkat nyújtsanak a befektetőknek és a pénzügyi közvetítőknek az európai zöldkötvény-standardot nem követő kötvénykibocsátásokkal kapcsolatban;</p>
Tőkefinanszírozás	Amennyiben a részvénykibocsátás megfelelő finanszírozási eszköz, mérlegeljék a fent említettekhez hasonló átállási kritériumok alkalmazását a fő fenntarthatósági teljesítménycélok meghatározása érdekében.
Speciális finanszírozás	Vegyék fontolóra a speciális finanszírozást , például a lízinget, a strukturált finanszírozási megoldásokat, a projektfinanszírozást és a vegyes finanszírozási eszközöket a fent említettekhez hasonló átállási kritériumok alkalmazásával a fő fenntarthatósági teljesítménycélok meghatározása érdekében.

7. Az Európai Unió fenntartható finanszírozási eszközeinek pénzügyi közvetítők és befektetők általi használata

Ez a szakasz a bizottsági ajánlás 9. pontjához kapcsolódik.

Azok a pénzügyi közvetítők és befektetők, akik hajlandók átállásfinanszírozást nyújtani a reálgazdaság átállásának támogatása érdekében, fenntartható finanszírozási eszközöket használhatnak a portfóliócélok meghatározására és az átállás finanszírozására szolgáló projektek vagy vállalkozások azonosítására. Az alábbi 4. táblázat részletesebben szemlélteti ezt a célt.

⁽¹⁴⁾ Az (EU) 2022/2464 irányelv és annak végrehajtása szerint (a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati beszámolásról szóló irányelv).

4. táblázat

hogyan használhatók fel a fenntartható finanszírozási eszközök a portfóliócélok meghatározása, valamint az átállás finanszírozására szolgáló projektek vagy vállalkozások azonosítása céljából

<p>Mérlegeljék az uniós éghajlati referenciamutatók dekarbonizációs módszereinek alkalmazását a portfólióátállási célok meghatározása és az érintett vállalatok azonosítása érdekében:</p>	<p>Az uniós éghajlati referenciamutatók dekarbonizációs módszereinek alkalmazása a dekarbonizációs célok meghatározásához:</p> <p>Mérlegeljék az uniós éghajlati referenciamutatók alkalmazását a dekarbonizációs stratégiák végrehajtása, valamint a különböző éghajlati célokkal és átállásfinanszírozási igényekkel rendelkező vállalkozások portfóliójába való befektetés érdekében. Hozzanak létre a fenti referenciamutatók módszertanát reprodukáló pénzügyi termékeket ⁽¹⁵⁾;</p> <p>A referenciamutató-kezelőket arra ösztönözzük, hogy vegyék fontolóra a vállalatok túlsúlyozását a vállalatok által meghatározott dekarbonizációs célok alapján;</p> <p>Mérlegeljék a referenciamutatók módszertanának alkalmazását a finanszírozási eszközök és portfóliók szisztematikus értékelésére, és dolgozzanak ki portfóliópályákat a klímasemlegesség felé évenkénti szén-dioxid-mentesítésre vonatkozó minimumkövetelmények meghatározásával.</p> <p>Az uniós éghajlati referenciamutatók módszertanának alkalmazása a hitelnyújtással foglalkozó vagy befektetési vállalkozások azonosítására:</p> <p>Mérlegeljék az uniós éghajlati referenciamutatók vagy más tudományosan megalapozott környezeti, társadalmi és irányítási referenciamutatók felhasználását azon vállalatok azonosítására, amelyek az átállást a fenntartható gazdaságra való átállással összeegyeztethető módon valósítják meg; Mérlegeljék olyan referenciamutatók használatát, amelyek lehetővé teszik a referenciamutató-kezelők számára, hogy túlsúlyozzák a tudományosan megalapozott átállási pályával és tervvel rendelkező vállalkozásokat;</p> <p>A pénzügyi közvetítők és a befektetők adott esetben alkalmazhatnak az uniós éghajlati referenciamutatók módszertanából származó kizárási kritériumokat annak érdekében, hogy kizárják a környezeti vagy társadalmi szempontból káros gazdasági tevékenységeket vagy termelési módszereket, valamint azokat, amelyek egyébként jelentős kárt okoznak bármely éghajlat-politikai vagy környezetvédelmi célkitűzés vonatkozásában</p>
<p>Mérlegeljék a taxonómia alkalmazását portfóliószintű célok meghatározására és a releváns vállalkozások azonosítására:</p>	<p>Taxonómiai kritériumok alkalmazása az éghajlat-politikai és környezetvédelmi portfólió céljainak meghatározásához:</p> <p>Mérlegeljék a taxonómiai kritériumok és közzétételek alkalmazását a célok meghatározására és az időbeli előrehaladás nyomon követésére portfóliószinten, illetve eszköztulajdonosok esetében a teljes eszközallokáció tekintetében.</p> <p>Mérlegeljék a taxonómiai közzétételek alkalmazását a taxonómiához igazítható befektetések arányának, a taxonómiához igazodó befektetések arányának, valamint a taxonómiai kritériumokkal való összehangolás irányába tett előrehaladás nyomon követésére.</p> <p>Az adatok rendelkezésre állásától függően mérlegeljék a taxonómián alapuló zöldeszköz-arány és zöld befektetési arány alkalmazását arra, hogy portfólió szinten olyan ágazatspecifikus célokat határozzanak meg, amelyekhez a portfólió átlaga az átállás során közelíthet. A bankok például felhasználhatják a zöld eszközök arányát és az abszolút szén-dioxid-kibocsátást a releváns portfóliókban vagy a jelzáloghitel-portfólió átlagos energiahatékonyságát kibocsátáscsökkentési célok vagy energiahatékonysági célok és mérőszámok kidolgozására.</p>

⁽¹⁵⁾ A referenciamutatók a következőket írják elő: az uniós éghajlatváltozási referenciamutatók esetében 30 %-os, a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatók esetében 50 %-os, az előző évhez képest 7 %-os szén-dioxid-mentesítési követelmény, a 3. alkalmazási körbe tartozó kibocsátások belefoglalása, annak biztosítására irányuló tőkeallokációs korlátok, hogy az iparágak képviselője megfeleljen az anyareferenciamutatóknak (az ágazati torzítás elkerülése);

	<p>Mérlegeljék, hogy a vállalkozások átállásához kapcsolódó tervezett bevételek, tőkekiadások vagy működési kiadások azon arányát, amelyet 5 (kivételes esetben 10) éven belül hozzá fognak igazítani a taxonómiához (de nem felelnek meg az (EU) 2021/2178 felhatalmazáson alapuló rendelet feltételeinek annak érdekében, hogy azonnal a taxonómiához igazított tőkekiadásként ismerjék el azokat) jövőbeli vagy tervezett zöldeszköz-arányként használják fel, amennyiben azt hiteles átállási terv támogatja.</p> <p>Hasonló mérőszámokat lehetne kidolgozni a hiteles átállási terv hatálya alá tartozó, nem taxonómiához igazítható tevékenységekre is.</p> <p>A taxonómiai közzétételek alkalmazása a hitelnyújtással foglalkozó vagy befektetési vállalkozások azonosítására:</p> <p>Mérlegeljék a taxonómiához igazítható és a taxonómiához igazodó bevételekre, a CAPEX-re és adott esetben az OpEx-re vonatkozó, a vállalkozások által közzétett taxonómiai közzétételek alkalmazását az egyéb vállalati adatok kiegészítése érdekében az átállási projektek azonosítása céljából</p> <p>A taxonómiához igazítható projektek esetében mérlegeljék a taxonómiához kapcsolódó kötelező és – amennyiben rendelkezésre áll – önkéntes közzétételek alkalmazását a vállalati közzétételekben vagy a szervezetszintű vagy tevékenység-specifikus átállási tervekben a következőkhöz kapcsolódó célokat meghatározó átállásfinanszírozási célkitűzésekkel rendelkező projektek azonosítása céljából:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a taxonómiához való igazodás, amelynek célja a taxonómiai kritériumok fokozatos vagy meghatározott időtávon belüli teljesítése; – a taxonómiai kritériumok elemei, mint például a jelentős károkozás elkerülését célzó kritériumok, amelyek jelentős teljesítményjavulást biztosítanak; – ellenőrizték, hogy léteznek-e tevékenység-specifikus átállási tervek annak biztosítása érdekében, hogy az ilyen projektek céljai összhangban legyenek a fenntartható gazdaságra való átállással; – a taxonómiai rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusok hatálya alá nem tartozó gazdasági tevékenységek esetében a taxonómiai rendelet 10. cikkének (2) bekezdésében meghatározott elveket kell alkalmazni az átállásfinanszírozás szempontjából figyelembe veendő tevékenységek minimum-feltételeire vonatkozó iránymutatásként.
<p>Mérlegeljék, hogy a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati beszámolóiról szóló irányelv szerinti vállalati közzétételeket alkalmaznak a konkrét átállási célkitűzésekkel és igényekkel rendelkező vállalkozások kiválasztására:</p>	<p>Mérlegeljék közös mérőszámok alkalmazását az átállási tervekben mind a szervezetek, mind a tevékenységek szintjén annak érdekében, hogy szisztematikusan azonosítsák az átállásfinanszírozási igényeket bizonyos ágazatokban, a vállalatok által bejelentett pénzügyi mérőszámok és beruházási tervek alapján, például:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ÜHG-kibocsátáscsökkentési célok, az 1. alkalmazási körbe tartozó kibocsátások, a 2. alkalmazási körbe tartozó kibocsátások, valamint – amennyire lehetséges – a 3. alkalmazási körbe tartozó kibocsátások; – A taxonómia összehangolása és a nagy hatású ágazatokban folytatott gazdasági tevékenységek összehangolására irányuló tervek; – A CAPEX felhasználása az átállási lépések finanszírozására, hivatkozással az alkalmazott fő fenntarthatósági mérőszámokra (pl. taxonómián alapuló tőkekiadások); – Az átállási célok hitelessége a vállalkozások által a célok eléréséhez felhasználni tervezett intézkedések és mozdulatok alapján, valamint a külső tényezőktől való függőségük, ⁽¹⁶⁾ az átállás várható költségei; – Az átállással kapcsolatos kockázatok és annak módja, hogy a lehetséges átállási célok hogyan csökkenthetik az ilyen kockázatokat; – Az éghajlattal kapcsolatos pénzügyi lehetőségeknek való kitétség (pl. a teljes portfólió/kockázatvállalási tevékenység %-ában kifejezve); – A jelenlegi és a tervezett finanszírozott kibocsátások ágazatokon, földrajzi területeken és időkereteken átívelően; – Portfóliókiigazítási mérőszámok (pl. súlyozott átlagos szén-dioxid-intenzitás, implikált hőmérséklet-emelkedés, finanszírozott kibocsátások egy általánosan használt, tudományosan megalapozott referenciaértékhez viszonyítva).

⁽¹⁶⁾ Pl. lehetséges jövőbeli politika, technológiai felkészültség, társadalmi elfogadottság, az erőforrások rendelkezésre állása és az éghajlatváltozás fizikai hatásai a vállalkozás működésének egyes helyszínein.

	<p>Mérlegeljék az átállási tervekre vonatkozó közzétételek felhasználását arra, hogy azonosítsák azokat az egyértelmű dekarbonizációs célokkal rendelkező konkrét vállalkozásokat vagy projekteket, amelyek jelenleg magas kibocsátással működnek, de hiteles átállási tervekkel rendelkeznek ezek idővel történő csökkentésére, ami lehetővé teszi a portfólió számára, hogy ugyanolyan ütemben dekarbonizáljon, mint a befektetést befogadó vállalkozások.</p> <p>Mérlegeljék az (EU) 2022/2464 irányelv és annak végrehajtása (CSRD) szerinti standardok és iránymutatások alkalmazását – amennyiben azok rendelkezésre állnak – a vállalkozás éghajlati és környezeti teljesítményének, kiindulópontjának és egyéni átállási pályájának figyelembevételére, az átállási célokkal, az átállási tervekkel és a pénzügyi beszámolási adatokkal kapcsolatos közzétételek kiegészítése érdekében.</p>
<p>Mérlegeljék a zöld-, az átálláshoz és a fenntarthatósághoz kapcsolódó kötvények vagy részvények kibocsátását kísérő közzétételek és tájékoztatók alkalmazását:</p>	<p>Mérlegeljék a zöldkötvények, a fenntarthatósághoz kötött kötvények vagy más, átállásfinanszírozási jellemzőkkel rendelkező kötvények kibocsátói által szolgáltatott információk felhasználását a környezeti integritással és a befektető által keresett ambíciószinttel rendelkező befektetések kiválasztásához.</p> <p>Mérlegeljék az európai zöldkötvényről szóló rendelet által biztosított nagyfokú átláthatóság felhasználását az átállás finanszírozására szolgáló olyan projektek kiválasztására, amelyek környezeti integritását a taxonómia biztosítja. A bevételek felhasználásának fokozott átláthatósága növeli az ilyen befektetések hitelességét és megbízhatóságát, különösen akkor, ha azok kapcsolódnak a vállalkozás által meghatározott és a vállalati közzétételekben közzétett fenntarthatósági küszöbértékekhez vagy célokhoz.</p> <p>Mérlegeljék, hogy a kibocsátók által az európai zöldkötvényről szóló rendeletben előírtaktól eltérő standardokat alkalmazó kibocsátók számára az önkéntes közzétételi táblák használatával biztosított nagy fokú átláthatóságot felhasználva választják ki a fenntartható gazdaságra való átálláshoz igazodó projekteket az átállásfinanszírozás céljából.</p> <p>Mérlegeljék az átállási célkitűzésekre vagy az átállásfinanszírozási igényekre vonatkozó, a tájékoztatókban szereplő információk felhasználását az átalakulóban lévő vállalkozások kibocsátásaira vonatkozóan a fenntarthatósági kockázatoknak és a kibocsátás jellemzőinek, valamint a projekt egyéb pénzügyi kockázatainak és előnyeinek értékelése céljából ⁽¹⁷⁾.</p>

⁽¹⁷⁾ Az (EU) 2017/1129, az 596/2014/EU és a 600/2014/EU rendeletnek az uniós tőkepiacok vállalkozások számára vonzóbbá tétele, valamint a kis- és középvállalkozások tőkéhez jutásának megkönnyítése érdekében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslat (COM/2022/762 final) azáltal járul hozzá az átláthatósághoz, hogy előírja a fenntarthatósági állításokkal rendelkező kibocsátásokra vonatkozó tájékoztatókban a fenntarthatósági információk feltüntetését.